

HUSZADIKSZÁZAD

1

EGYIK MAGYAR LAP egy rövid jegyzetben arról ír, hogy a mai Magyarországon nem kevesebb, mint hétszáz hivatásos festőművész él... Ha egy művész évente 15 képet fest s ennyi igazán minimális, akkor évi legalább 10.500 darabra megy a festett képek száma... A jegyzet azután — minden részletesebb elmélkedés nélkül — azt kérdezi: hol van a mai Magyarországon 10.500 képvásárló...?

A kérdés mindenkép jogsult! Hiszen a ki járt kiállítótermekben, az egész világosan emlékezik arra a tipikus némaságra és csendre, ami csak ezeken a helyeken fogja el az embert... Van egy külön képiállítási űr... Praktikusán kifejezve: a kép nem kell senkinek, illetve nagyon kevés embernek... Főként pár erősen bearrivált és divatos mester képe szenvedélyes gyűjtők s spekuláló műkereskedők számára. Tízezeröttszáz képet azonban még ha bármilyen magas minőségű is ezek a képek, évente lehetetlenül plasztizálni s ez nem a közönség közömbösségén mulik s nem is tultermelés csupán, hanem egész egyszerűen anarchia: a vak világba való dolgozás. Erthetetlen ábrándok kergetése. Tipikus századbeli pszichózis, mely a szabadságharc ideológiájából kinőve azt hiszi, hogy a művészet köré tapasztott kispolgári reverencia köde mögött az örökkévalóság kincses bányái húzódnak meg: hogy a művészet pathetikus vállalása házbérbé és kosztpénzt jelent... Nem!

A közönségnek nem kell ennyi kép, s amennyiben kellene, álljon a rendelkezésére csupán 500 (még ez is rettentő szám!) s ekkor a festőket is jobban megfizetik s a közönség is jobb képeket kap...

2

... Mindezt azután nem is kell részletesebben magyarázni. Hisz a gazdasági élet mai szerkezetében egy olyan lakosságú ország pénzgazdagsága, mint amilyen Magyarország, nem tarthat el évente 700 festőt, s ha eltarthatna is, — mi volna a helyzet?...

Magyarországon egész bizonytalansággal van 10.500 képvásárló élet-standarddal bíró ember. Ennek a 10.500-nak már van képe, miután a képvásárlás is azok közé a szenvedélyek közé tartozik, ahol az évés után jön meg az étvágy. Mit csinálnak ezek az újabb szaporulatok? Hová akassza? A padlására? Vagy mindéggyik egy muzeumot építtessen muzeumbörökkel?... Vagy a múltban vásárolt képeket raktározza el a pincébe? Vagy általában a múltat irtsa ki s csak az újabbakat kultiválja? Hogyan szerveződhet racionális piaccá ez a 10.500 ember a rettentő termeléssel szemben... A szituáció egészen képtelen!

3

A képtermelés is, mint számos u. n. művészi termelés hamis kalkulációkkal dolgozik. Tulbecsüli azt a területet, amelyen belül vásárlóra akad...

Ez a momentum természetesen a modern élet üzemenben ezer és egy értelmetlen fölös csökevényt termel, olyanokat, amilyeneket az utolsó évtizedben napról-napra megfigyelhettünk. Az ezer és egy következmény közül pl. a számtalan különféle festészeti irány felbukkanását; — hogy a szándékos megújítás, az új áru révén kerüljön vérkeringés a piacra. Mindez azonban, minden plusz mellett is, amit e kísérletek és stílusok a festőművészeti problémáikban jelentettek, — édeskeveset segít. A naturalizmus s az imaginatív szürrealizmus végletei között — mint bebizonyosodott — már kimerült a variálás lehetősége. A fotografikus hűség és a fény-zenéig absztrahált kép között már nincs több új variáns. Nincs tovább: — „problematika.“ Adva vannak ezek és a történeti stílusok: — az ismétlés; végeredményben tehát az a szituáció, hogy a kép — rossz áru: az előállítására fordított készség helytelen ténnyé szűkíti tehetsége erőfeszítéseit: — elismerésre és halhatatlanságra, értékekre és egyéniség kifejezésre s más zavaros célkitűzésekre dolgozik, holott a lényegben nem erről van szó: hanem, — meg kell élni, és nem nyomorogni és elhervadni kávéházakban a keserűség és a fáradtság rabjaiként, lengő hajakkal egy dult kalap mögött...

4

Arról van szó, hogy le kell építeni a múlt hamis beidézéseit, illetve a tehetségeket és képességeket át kell szervezni s a festői tehetséget is, mint a többi u. n. művészeti készségeket gyakorlati erőkké kell mobilizálni. Felhasználni a

reklámban, a kirakat-komponálásban, a ruhakréálásban, a gépek és minden használati tárgyak plasztikájának kiképzésére, az újságok oldalainak, betűinek tipografizálására stb. stb., melyeket mind hivatásos művészeknek kellene tökéletes és művészi objektumokká alakítani.

... A tehetségerőknek a század új, virulens formáira és anyagaira kell rohanni és művészi sarjastani ott, ahol ma még fű se nő... Művészetet!... tehát, — a legminimálisabb anyaggal a legmaximálisabb kifejezést elérni: — a szép örök benyomását...

Ezért csodálkozunk azután, hogy a 700 és a világ összes festői, vagy legalább is 90 százalékuk mért nem lép ki a fölösleges képrámákból a valóságba? Mért nem űk csinálják — a tájképfestők! — a házak és városok kertjeit, illetve közttereit; avagy a csendéletfestők, — az örök tők és örök fuvola rabjai — mért nem színesítik meg használati tárgyainkat a vonalak azon kompozícióival, melyek izlésszerű és felejthetlenné tennék a ma izléstelenül kezünkbe kerülő tárgyakat; — illetve

mért nem mennek el ezek a festők száz és ezer irányba megújítani színeikkel a körénk és fölénk épített valóságot? Hisz' űnekik adatott, hogy egy szemükkel szépet és meghatót, ránkhatót lássanak! Mért nem népesítik be a világot szépségeikkel?...

6

Persze ez az egész festői tevékenység átépítését jelentené. Ez az átépítés azonban már mindenféle folyik... Mindenütt folyik, ahol telismerték, hogy az élet minden sarka és vonatkozása zugolya egy roppant üzemennek, melyben csak az kell, amire szükség van...

Minden áru, — még ha fáj is! És csak akkor vásárolnak, amikor a cikk esedékes... S hogy a halhatatlanságnak is eleget tegyünk —

a szép és művészi ugyanolyan felejthetetlenül lelkesítő és szomorú lehet a tejes köcsög szopókájának vonalában mint a bucsuzás a remegő leánytól egy alkonyi park kék valószínűtlenségeiben...

G. G.

A horvátországi tartománygyűlésen is elővezettek egy összevert meztelen embert

Újabb borzalmas esendőrbrutalitásról rántották le a leplet Horvátországban

(Eszék, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától). Az eszéki tartománygyűlés legutóbbi ülésén megismétlődött a belgrádi parlamentbe be-csempészett meztelen ember esete.

A tartománygyűlés Radics-párti tagjai magukkal hozták az ülésre egy Hajpek Károly nevű szlatinai kömüvest, akit állítása szerint a csendőrök letartóztattak azért, mert azzal gyanúsították, hogy egyik szomszédjától sonkát lopott. A kömüves-mester szerint a csendőrök a közeli erdőbe vitték vallatni és borzalmasan megkínózták.

Az eszéki tartománygyűlés ülésén a parasztpárti képviselők becsapózták az épületbe Hajpek Károlyt és anélkül, hogy bárki észre-vette volna, sikerült meztelenre vetkőztetve az ülésterembe vinni. Az ülés nagyban folyt, amikor a meztelentestű embert az elnök elé állították:

— Nézzétek, hogyan dolgoznak a ti csend-

őreitek! — kiabálták a Radics-párti képviselők. A meztelenre vetkőztetett ember hátán vastag véraláfutások látszottak és a verés nyomai három nap után sem tűntek el róla. A tartománygyűlés képviselői felugráltak a helyeikről és valamennyien a meztelenre vetkőztetett ember köré gyülekeztek. A parasztpárti képviselők megelégedtek a sebeknek a bemutatásával és ezután kocsiba tették Hajpek Károlyt és be-szállították az eszéki kórházba.

A tartománygyűlés későbbben foglalkozott az összevert kömüves esetével és elhatározta, hogy az ügyről jelentést tesz a belügyminiszteriumnak. A horvát parasztpárti képviselők ebben az ügyben interpellációt fognak intézni Makszimovics Bózsó belügyminiszterhez.

* Fogorvosoknak és fogászoknak porcellánkorona (Jacket-korona) és porcellánkoronahid kurzust tart Dr. Springer Brasov Kapu-u. 66.

Váltsa meg Purimkor slachmonesz helyett távirati gratulációját! Töltse ki a blankettát, hogy összegyűjtve eljuttassuk Erec-Jiszraelbe!

TELEGRAM

KEREN KAJEMETH

JERUSALEM

A Keren Kajemet 25 éves munkája a zsidó nép nemzeti regenerálódásának alapja. Ehhez a munkához öszintén gratulálok. Legyen az elkövetkezendő negyedszázad a zsidó föld, Erec-Jiszrael teljes megváltásának ideje.

Aláírás

A megváltás összege Erec Jiszrael földjének visszahódítását szolgálja

Az jav

A minis

(Bucuresti-Buk tudósítójától.) Csak tegnap esti minilakbérleti törvény, amely most már törvényhozó-testületnek fobb közöljük:

1. §. Május 6-án (április 23.) az összközjogi rendelkezés az alábbi két kivétellel:

Kétévi meghosszabbításra:

a) azok az irodák, amelyeknek tárgya díjazás, fő-, vagy al-
b) azok az irodák, amelyeknek tárgya vagy ezek költségei, melyek és egyesült elfoglalt helyiségek, két bármilyen terminternátusok bérelésére.

2. §. E két kivétel amennyiben a legutóbbi bitást élvezték, az április 23-ig meg-hérlők javára.

3. §. Ama szer-e két kivétel alá-vényes meghosszabb-dekezők hatáskör-tekedésekben azo-sei, akiknek évi-erzer lejt, 1927. év-pedig, akiknek év-álól van, 1928. ápr-az albérlőkre nézv-tását illetőleg, a f-érvényesek. E term-paragrafusban elől-közjogi rendelkezés.

Az ezután köve-feltételeket írják el-és albérlők a törvé-rezhetik.

9. §. A jelen tö-szesülő szerződések-meghosszabbítás ide-pedig egy, hogy a-április 23-án (régi) év-pedig az 1914. évi-kell alapul venni.

Ha a bérszerződ-soknál későbbben let-adó-ivekből kell m- időpontban való bé-ban az ugyanezen i-gekért fizetett bért-összegek kiszámításá-koronát 1 lejnek, a-minak kell venni.

10. §. Az első-bérleti szerződése-tás első évében a-nek jövedelme a-meg, az 1916. illé-fizetett bérnek 19-maximum 250 ezé-maximum 300 ezé-maximum 400 ezé. A meghosszabb-mum 150 ezer lej-az említett béröss-mum 250 ezer lej-szorosát, a maxim-műk a 25-szörös-magasabb jövedel-fogják fizetni.

Ha az ilyen m-kisebb volna, min-amit az állam a-fentebbi módon ki-szítani a lakbérlet-

tők száz és eze... körénk és fölénk adatott, hogy égő... khatót lássanak! szépségeikkel?...

ékenység átépítését an már mindenféle telismerték, hogy zása zugolya egy az kell, amire

is! És csak akkor kes... nak is eleget te-

an felejtethetetlenül a köcsög szópókájá... a remegő leánytól lenségeiben... G. G.

is előve- bert

átországban

párti képviselő k über hátán vastag verés nyomai há- el róla. A tarto- áltak a helyeikről vetköztetett em- sztpárti képviselők bemutatásával és k Károlyt és be-

ben foglalkozott vel és elhatározta, z a belügyminisz- ztpárti képviselők tót fognak intézni miszterhez.

szoknak porcellán- ellánkoronahid kur- Kapu-u. 66.

ulációját! -Jiszraelbe!

sát szolgálja

Az új lakbérleti törvény- javaslat végleges szövege

A minisztertanács elfogadja Cudalbu igazságügyminiszter javaslatát

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Cudalbu igazságügyminiszter a tegnapi estői minisztertanácsban betervezte a lakbérleti törvényjavaslat végleges szövegét, amely most már a legrövidebb időn belül a törvényhozó-testületek asztalára kerül. A javaslatnak főbb rendelkezéseit az alábbiakban közöljük:

1. §. Május 6-tól kezdve (régii naptár szerint április 23.) az összes lakbérleti szerződések a közjogi rendelkezések hatásköre alá kerülnek az alábbi két kivétellel:

Kétévi meghosszabbítás közhivatalnokoknak

a) azok az írott, vagy szóbeli szerződések, amelyeknek tárgya közhivatalnok, vagy nyugdíjas, fő-, vagy albérlő lakása.

b) azok az írott, vagy szóbeli szerződések, amelyeknek tárgya az állam, vármegye, község, vagy ezek költségvetésében előirányzott intézmények és egyesületek által bármilyen célra elfoglalt helyiségek és azok a helyiségek, amelyeket bármilyen természetű diákotthonok és iskola-internátusok bérelnek.

2. §. E két kivételben előirt szerződések, amennyiben a legutóbbi törvényes meghosszabbítást élvezték, a jelen törvény erejével 1929. április 23-ig meghosszabbítottak ugyanezen bérlek javára.

Egy év és hat hónap

3. §. Ama szerződések, amelyek nem esnek a két kivétel alá és amelyek a legutóbbi törvényes meghosszabbítást élvezték, a közjogi rendelkezések hatáskörébe kerülnek. Atmeneti intézkedésként azonban azon bérlek szerződései, akiknek évi jövedelme meghaladja a 400 ezer lej, 1927. október 26-ig, azon bérleké pedig, akiknek évi jövedelme 400 ezer lejen alól van, 1928. április 23-ig meghosszabbítottak. Az albérlőkre nézve a szerződés meghosszabbítását illetően, a főbérlekre vonatkozó pontok érvényesek. E terminusok lejártá után a jelen paragrafusban előirt szerződések véglegesen a közjogi rendelkezések hatáskörébe kerülnek.

Az ezután következő paragrafusok azokat a feltételeket írják elő, amelyeknek alapján a fő- és albérlők a törvény kedvezményeit megszerezhetik.

Az új lakberek

9. §. A jelen törvény kedvezményeiben részesülő szerződések után fizetendő bért az egész meghosszabbítás idejére kell kiszámítani, még pedig úgy, hogy a régi királyságban az 1916. április 23-án (régii naptár), a többi területeken pedig az 1914. évi április 23-án fizetett bért kell alapul venni.

Ha a bérszerződés a fentemlített terminusoknál később lett megkötve, akkor a telekadó-ívekből kell megállapítani a helyiségek ez időpontban való bérét, vagy ezeknek hiányában az ugyanezen időpontban hasonló helyiségekért fizetett bért kell alapul venni. A bérszámításnál a csatolt területeken a koronát 1 lejnek, a rubelt pedig 2 lej 50 banak kell venni.

10. §. Az első paragrafusban előirt lakbérleti szerződések évi bére a meghosszabbítás első évében ama bérlek részére, akiknek jövedelme a 150 ezer lej nem haladja meg, az 1916. illetőleg 1914. április 23-án fizetett bérnek 19-szerese, akiknek jövedelme maximum 250 ezer lej, a 21-szerese, akiké maximum 300 ezer lej, a 23-szorosa és akiké maximum 400 ezer lej, a 25-szöröse lesz.

A meghosszabbítás másik évében a maximum 150 ezer lej jövedelemmel bíró bérlek az említett bérszámítás 21-szeresét, a maximum 250 ezer lej jövedelemmel bírók a 23-szorosát, a maximum 300 ezer lej jövedelműek a 25-szörösét, azok pedig, akik ennél magasabb jövedelmet élveznek, a 27-szeresét fogják fizetni.

Ha az ilyen módon kiszámított bérszámítás kisebb volna, mint az a lakbérleti pótlék, amit az állam a tisztviselőknek ad, ugy a fentebbi módon kikalkulált bért ki kell egészíteni a lakbérleti pótlék erejéig.

11. §. A 3-ik paragrafusban előirt bérlek az egyévi meghosszabbítási időre az 1916., illetve 1914. évi bér 25-szörösét fogják fizetni.

Albérlők és kilakoltatások

23. §. Ama lakbérleti szerződésekre nézve, amelyek a törvény rendelkezéseinek kedvezményeit élvezik, a meghosszabbítás egész idejére, a tulajdonos előzetes beleegyezése nélkül, továbbra is fentartatik a teljes, vagy részleges albérlétheadás tilalma, bármilyen klauzula is volna a szerződésnek. E rendelkezés elleni bármilyen természetű kihágás maga után vonja a törvény kedvezményeinek elvesztését.

26. §. Ama tulajdonosok, vagy társtulajdonosok, akik ma bérlek és ingatlanukat legkésőbb 1926. március 27-ig szerezték meg, beköltözhetnek saját házukba. Nem lehet kilakoltatni azonban a meghosszabbítás egész időtartama alatt a következő kategóriákat:

a) azokat a köztisztviselőket, akiknek köztisztviselői minőségük 1926. szeptember 15. előttől kelt, vagy nyugdíjasokat, még ha a bérleti szerződés nem az ő, hanem a velük szokásos módon együttlakó, másik házastárs, gyermek, vagy testvér nevére szól;

b) az államot, megyét, vagy községeket, bármilyen célra foglalják is le a helyiségeket.

27. §. Nem lehet kilakoltatni a jelenlegi törvény kedvezményében részesülő háztulajdonos-bérlet abban az esetben, ha az illető tulajdonos lakóit a fentemlített kategóriák miatt nem tudja kilakoltatni.

Az ezután következő paragrafusok az átmeneti intézkedéseket tartalmazzák.

Visszavonják az erősvalutájú tartozások fizetéséről szóló törvényt, mert alkotmányellenes

A szenátus által végzett módosítások állítólag a Danubiana-bank érdekeit szolgálják

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A kormány elhatározta, hogy az erősvalutájú fizetésekre vonatkozó magyarító törvényt, amelyet a parlament az elmúlt napokban már megszavazott, visszavonja. A szenátusban a törvényjavaslathoz hozzáfűzött és elfogadott módosítások által ugyanis a törvény alkotmányellenessé vált, mert nem rendelkezik a törvényhozó tanács véleményezésével.

Az ellenzéki lapok szerint a szenátusban eszközölt módosítások a „Danubiana”-bank érdekét szolgálják. A megszavazott törvényjavaslatot visszavonó újabb törvényjavaslat már készen van és a legközelebbi napokban a parlament elé kerül, válaszképpen Mirtó parasztpárti képviselőnek ebben az ügyben a minap betervezett interpellációjára. A törvényjavaslatot egyébként nem a kormány nyújtotta be, hanem parlamenti kezdeményezésből került a törvényhozás elé.

Északkina nem hajlandó szabadonbocsátani az orosz futárokat

Sun-Jat-Cen dr. halálának évfordulóját általános sztrájkjal ünnepli a sanghaji munkásság

(London, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Pekingből érkező táviratok szerint, Wellington Co. Északkina külügyminisztere a tegnapi nap folyamán a Borodinné elfogatásáért tiltakozó orosz diplomaták előtt kijelentette, hogy az orosz futárokat addig nem bocsátják szabadon, amíg nem bíraskodtak felettük. Coo biztosította a szovjetkötvetet, hogy a vádlottaknak nem történik bántódásuk. A szovjet-diplomaták az orosz futárok letartóztatását azért nehézményezik, mert egyikük külügyi népbiztos, aki inkognitóban vállalta a futári szerepet.

A szovjet egyébként erélyesen követeli a lefoglalt propagandairatok visszaadását, erre vonatkozólag azonban a szovjet követnek Cooval történt kétórás megbeszélése eredménytelen maradt.

Sanghaj, március 12. Sun-Jat-Cen halálának évfordulóján ma valamennyi kínai munkásszervezet általános sztrájkot hirdetett. Az idegenek attól tartanak, hogy a kínaiak minden óvintézkedés dacára, megtámadják őket, mert a sanghaji külföldi haderők nem tudnak majd kellő védelmet nyújtani. Az utcákon folyton megismétlődnek a kisebb-nagyobb incidensek.

Chamberlain cáfolja, hogy Stresemannal a német gyarmatok visszaadásáról tárgyalt volna Spanyolország visszautasította a világgazdasági konferencián való részvételt Véget ért a népszövetségi tanács negyvennegyedik ülészsaka

(London, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Chamberlain külügyminiszter a „Daily News” munkatársa előtt ma megafolta azt az elterjedt állítást, hogy ő Genfben Stresemann német külügyminiszterrel a német gyarmatok visszaadásáról beszélgetett volna.

A „Westminster Gazette” genfi értesülései szerint népszövetségi körökben felmerült az a vélemény, hogy a szovjet veszélyeztetni a Népszövetség kebelébe tartozó népek szolidaritását.

A genfi ülészsaknak legjelentősebb fázisa egyébként az, hogy Loucheur francia pénzügyminiszter tegnapi a Népszövetség ülésén megkezdte a tárgyalásokat a nemzetközi világgazdasági konferencia megszervezésére. Eddig 21 állam jelentette be részvételt a konferenciára és minden remény meg van arról, hogy hárminnál több állam fogja benevezni részvételét. Nagy feltűnést keltett, hogy Spanyolország visszautasította a világgazdasági konferencián való részvételt, ami minden bizonnyal állandó népszövetségi tagságának elejtésére vezethető vissza.

Genf, március 12. Ma délelben egy órakor Stresemann elnök ünnepélyesen berekesztette a népszövetségi tanács negyvennegyedik ülészsakát. A tárgyalások egyik legfontosabb eredménye, hogy Chamberlain közvetítésével sikerült Stresemann és

Zalesky között, a szóbeli megbeszélések során a német-lengyel feszült viszony kedvezőbbé való alakulása munkájában megegyezést létrehozni.

Genf, március 12. A népszövetségi tanács ma délelőtt a felső-sziléziai lengyel konfliktus ügyét harmónikusan elintézte. A kiküldött albizottság jelentése azt javasolta, hogy olyan esetekben, amikor a lengyel hatóságok megállapítják, hogy az illető növendék német iskolába járhat, a kérdésben egy ellenőrző bizottság dönt, melynek egy német és lengyel tagon kívül egy svájci is tagja lesz. A bizottság határozata végleges, amihez Stresemann és Zalesky is hozzájárultak.

Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, migrigbetegségek, bőrkiütések, keések, furunkulusok eseteinél a természetes „Ferenc József” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi Ferenc József víz hatása mindig kitűnően beválik. Kapható gyógyszerárakban, drogeriákban és fűszerüzletekben.

Legkésőbb március 20-ig aláírják a román-olasz kereskedelmi egyezményt

Nem kap minimális tarifát egyetlen olyan olasz cikk sem, amelyet belföldön is gyártanak. A kereskedelem is követeli érdekeinek megvédését

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Amikor a kormány az új importvámtarifa egyes tételeinek megállapításakor meghallgatta az érdekelt iparágak és a kereskedelem képviselőinek kívánságait, általánosságban megállapodás jött létre a legtöbb kérdésben és különösen az ipar meg is lehetett elégedve azzal a védelemmel, amelyet a vámtarifában biztosítottak a számára. De a lej váratlan előretörése a nemzetközi piacon halomra döntött minden kalkulációt és a vámtarifa életbeléptetésének elhúzódása is megkönnyítette a külföldi ipar versenyt. Ez a helyzet indította először a fémipart, majd a bányászokat és a fűrészipart arra, hogy a vámtételek azonnali felemelését kérjék a kormánytól. Annak ellenére, hogy a legfőbb gazdasági bizottság, amely a tarifát tárgyalja, elvi okokból következetesen elutasította az azonnali vámemelést kéri intervenciókat,

ujabban a Bánati Textilgyárak Szövetsége fordult a pénzügyminisztériumhoz sürgős segítségért.

Memorandumukban a textilgyárosok rámutatnak arra, hogy a pamutszövőgyárakat kényszeríti üzembeszüntetéssel fenyegeti az a rengeteg és olcsó áru, amellyel külföldről elárasztották a piacot. A műselyemgyárak is azt panaszolják, hogy a lej emelkedése miatt elvesztették versenyképességüket és csak egy azonnali és megfelelő vámemelés mentheti meg ezt az ipart is a megroppanástól.

Mialatt az ipar a jelenlegi gazdasági helyzetnek megfelelően igyekszik a maga részére minél előnyösebb protekciót biztosítani az új vámtarifában, ugyanakkor a kereskedők körében is mozgalom indult meg a kereskedelem és fogyasztó közönség érdekeinek védelmére. Ebben a tekintetben tegnap a Staful Negustoresc küldöttségileg memorandumot nyújtott át a pénzügyminiszternek, amelyben kéri, hogy az új tarifa összeállításánál hallgassák meg a kereskedelem képviselőit is.

Cesar Popescu iparügyi vezérigazgató, aki a Rómában tárgyaló román kereskedelmi delegáció elnöke, közölte a kormánnyal, hogy azokat a vitás kereskedelmi kérdéseket, amelyek a legutóbbi tárgyalások anyagát képezték,

sikerült mindkét fél érdekeinek összeegyeztetésével megoldani.

Megbízható hírek szerint az olasz-román kereskedelmi egyetlen olyan olasz cikk részére

sem biztosítja a minimális tarifát, amelyet a romániai ipar is előállít. Cesar Popescu egyébként a jövő hét elején visszatér Olaszországba a tárgyalások lezárására. Manoilescu pénzügyi államtitkár azonban nem utazik Rómába, mert

a kereskedelmi egyezményt legkésőbb március 20-ig Lahovary római román meghatalmazott miniszter fogja aláírni.

Hivatalos közlés szerint Manoilescu pénzügyi államtitkár lakásán tegnap hosszabb megbeszélés volt az olasz-román kereskedelmi egyezményről. A kérdés a kormány gazdasági bizottságának mai ülésén is napirenden van. A bizottság határozata a román delegáció ellenjavaslatát fogja képezni az olasz javaslatokkal szemben. Miután a kormánynak az a kívánsága, hogy a szerződés minél előbb megköttesse, Manoilescu az új vámtarifa életbeléptetése után azonnal ismét Rómába utazik.

Képeket, leveleket, csekkeket pillanatok alatt fognak nemsokára Bécs és Berlin között rádióval közvetíteni

(Berlin, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A Bécsben működő Radio-Austria és a berlini Telefonfunken-Gesellschaft kísérletet tett a két főváros közötti képátvitel gyakorlati véghezvitelére. A laboratóriumi kísérletezés stádiuma véget ért és a praktikus képátviteli munkát meg lehetett kezdeni. Egyelőre tárgyalásokat kezdtek meg a német birodalmi postahivatallal, amelynek igazgatósága hajlandó már ez év nyarán a képátviteli munkát megkezdeni. A közbeeső időt a képátviteli szolgálat megszervezésére akarják kihasználni.

Berlinben és Bécsben már állítják fel a felvevő és leadó apparátusokat. Fotoelektromos uton át lehet vinni képeket, leveleket eredeti nagyságukban, csekkeket stb. néhány pillanat

alatt, úgy, hogy a levelezést a lehető leggyorsabban fogják lebonyolítani. Az új eljárás gyors bevezetése és népszerűsítése érdekében az illetékek nagyon alacsonyak lesznek. Anglia és Amerika között a „szikrakép”-közlekedés már régóta be van vezetve. Leginkább a bankvilág veszi igénybe az újítást, amelynek révén majdnem naponta közvetítenek csekkeket át az óceánon pillanatok alatt. E két ország között az illusztrált lapok is igénybe veszik a szikratávú utján való képátvitelt. A sportlapok egyidőben közlik a bajnokok és győztesek képeit akár Londonban, akár New Yorkban történt egy-egy sportesemény. Ez az eljárás azonban rendkívül drága, úgy, hogy kizárólag vezető újságok engedhetik meg maguknak az ilyen uton megszerzett képeket.

Százezer hektárral kevesebb földet vetettek be tavaly Erdélyben, mint 1925-ben

Az egész ország területén 1926 őszén 536615 hektárral volt kevesebb a bevetett terület

(Bucuresti-Bukarest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A földművelésügyi minisztérium jelentést tett közzé Románia mezőgazdasági helyzetéről. A jelentés szerint a kedvező időjárás következtében a vetések állása kitünő és eddig sem a fagy, sem a víz nem okozott jelentősebb károkat, csak Moldova és a Bánát egyes vidékein, ahol nem esett elegendő hó. Hozzávetőleges adatok szerint 1926 őszén bevetettek búzával 2 millió 578.364, rozsszal 239.507, árpával 103.634, repcével 15.168 hektárnyi területet. Az ősszel bevetett területek országrészenkénti megoszlása a következő:

Régi királyság buza 1.327.390, rozs 54.758, árpa 57.784, repce 12.215 ha.

Besarabia buza 446.111, rozs 89.830, árpa 1792, repce 1199 ha.

Bukovina buza 20.091, rozs 21.741, árpa —, repce 112 ha.

Erdély-Bánát buza 784.772, rozs 73.178, árpa 44.058, repce 1642 ha.

A tavalyelőtti helyzettel szemben az 1926. évi őszi vetések közel 15 százalékos visszaesést mutatnak, amit a szeptemberi és októberi szárazsággal magyaráznak. Ezt a hiányt azonban a tavaszi vetésekkel remélik behozni. Erdélyre vonatkoztatva 1925-ben bevetettek őszi búzával 870.897 hektárt, rozsszal 84.422 hektárt, árpával 49.988 hektárt. A két év őszi vetése között tehát Erdélyben a következő különbség mutatkozik: buza 86.125 hektár, rozs 11.244 hektár, árpa 5930 hektár, összesen 103.299 hektár.

Mezőgazdasági körökben a bevetett területek 15 százalékos visszaesésének indokául azonban nem fogadják el a hivatalos magyarázatot. Ez a horribilis csökkenés nem csupán az időjárás kedvezőtlenységének a következménye, hanem sokkal mélyebben fekvő okokban lel magyarázatát. Elsősorban is az agrárreform óta megállapíthatóan csökkent évről-évre a bevetett területek kiterjedése, mert a kisbirtokosság túlnyomórésze képtelen egész földállományát megművelni. Ebben a tekintetben még jó ideig a helyzetnek további rosszabbodása várható. De nem kis mértékben járult hozzá a vetéseknek aránytalanul nagy visszaeséséhez a mai pénzühiány is, amelyet a mezőgazdaság is súlyosan megérez. Ősszel a gabonárák oly alacsonyak voltak, hogy a termelő csak a legszükségesebb kiadásainak fedezésére vitte piacra terményeit, viszont az őszi vetés jelentős tőkebefektetéseket igényel, amelyre 30—36 százalékos bankkölcsönt nem tud fordítani a gazda, mert ennyit nem tud azután behozni a termés értékesítésekor. Más hitelforrás hiányában tehát az ország nagy részében a mezőgazdák kénytelenek voltak termőföldjüknek csak egy részét bevetni és ez idézte elő azután a 15 százalékos visszaesést, amelyet súlyosan meg fog sínyleni az ország, úgy a fogyasztók, mint az állam, a külkereskedelmi mérleg és talán a lejstabilizációs akció is.

DVAKODJATOK ES VEDEKEZZETEK
BELELEGEZVE A

VALDA PASTILLÁK

FERTŐTLENÍTŐ EMANÁTIÓIT MELYEK, BELELEGZÉS ÁLTAL KÖZVETLEN HATÁSSAL VANNAK A LEGZŐ SZERVEKRE

A TOROKFÁJDALMAK ÁSTMA, MEGHULÉSEK ES NÁTHAK MINDÉG HATÁSOSAN ELKERÜLHETŐK EZEN KITÜNŐ ANTISEPTIKUS SZER ÁLTAL

MINDÉG LEGYEN KEZNÉL EGY DOBOZ

VALDA PASTILLA

A DOBOZ FAC-SIMILJE KAPHATÓ MINDEN GYOGYSZER TÁRBAN

Harminckétezer gratulációs táviratot kapott Edison születésnapján

Mintha a tudományok szabad köztársaságának uralkodója lenne, úgy ünnepelte az egész világ az elmúlt héten Edison nyolcvanadik születésnapját, amelyet a nagy föltaláló teljes lelki és testi frissességben ért meg. A népszerűséget, mely nevét övezi, semmi sem bizonyítja jobban, mint az a harminckétezer távirat, amellyel születésnapján a világ minden részéből felkeresték. A legtöbb szerencsekívánatot természetesen Amerikából jött. A listában Libéria, a néger köztársaság is huszonöt távirattal szerepelt.

Kínából és Japánból kétezernél több szerencsekívánatot kapott, míg Európában az első helyen Anglia és Franciaország áll, Németország pedig a negyedik. A menloparki bűvész otthonában azonban a legegyszerűbb formák között folyt le az ünnepség. Csak abban különbözött a többi rendes naptól, hogy Edison ezen a napon nem kereste fel laboratóriumát, ahol hétkéznapi nyolc, vasárnaponként pedig három órát szokott dolgozni. A kevesek között, akik abban a szerencsében részesültek, hogy jókívánataikat személyesen tolmácsolhatták, ott volt Henri Ford, az amerikaiak másik legnagyobb embere, akit az inséges kezdőévek korából fűz meleg barátság Edisonhoz.

Ford ötletes meglepetéssel kedveskedett a nagy föltalálónak. Egy rozoga öreg autón érkezett a menloparki villa elé s másfélórás tartózkodás után egy vadonatúj Lincoln gépen távozott. Az első gép a Ford-gyár legelső típusa volt, amelyet a közös múlt emlékére most Edisonnak ajándékozott. A lapok természetesen interjúkat, de legalább is néhánymondatot követeltek az öreg urtól, születésnapjának alkalmával. Nem sok sikerrel. Az európai lapok közül egyetlen egy angol újság kapott néhány soros kéziratot.

„Az utolsó évek legfontosabb felfedezése az emberi léleknek a felfedezése és annak megismerése, hogy a lelket természettudományi eszközökkel fel lehet kutatni.

Az eddig gyűjtött tudományos tényekből olyan bizonyítékok állanak rendelkezésünkre, amelyek 56 százalékban a lélek örökelete mellett szólnak, míg csak 44 százalék sorakoztatható fel a vallási tétel ellen.

Ami engem illet, egy régi felfogásom mellett kitartok. Az ember sejttálm, minden sejt mikro-organizmusokból, ezek pedig atomokból állanak, amelyek az anyag legkisebb elektromossággal töltött egységeiben, az elektronokban óriási energiákat tartanak lekötve. Ez a lekötött energia a halál pillanatában felszabadul s szükségszerűen új anyagot épít fel. Így születik meg az élet örök körmozgása.”

Ajánlunk elsőrendű כשר של פסח italokat

50 literen felüli és vagontételekbeni mennyiségekben a legjutányosabb napiárakban és pedig:
Magurai fajborok: rizling, királyleányka, muskotály szerémizöld, fourmin stb. I-a Asztali borok és óborok is minden minőségben. Kisústön főzött, saját termelésű szilvórium és seprópálinka.

Megrendeléseket Frații Feiger Testvérek

céghez — Simleul Silvaniei — kérünk

Ha olesón és szépen akarja gyermekeit öltöztetni, keresse fel sürgősen

KATZ és FIA gyermekruha

donját (vezetője Glancz Szidi) Cluj, Főtér 10.

Az általános sztrájk forradalmi feszültséggé fajult Görögországban

Véres összefüzesekre került máris a sor

Athén, március 12. Görögországban az általános sztrájk proklamálása valóságos forradalmi hangulatot teremtett. A feszültség a sztrájkoló munkásság és a kormányhatalom között olyan erős, hogy a tegnapi nap folyamán súlyos összeütközésre került a sor, amelynek alkalmával hárman meghaltak, tizenötven pedig súlyosan megsérültek. A munkásság a belügyminiszterhez memorandummal fordult, amelyben hangsúlyozza, hogy ha a lakbér-

rendelet végrehajtását nem függeszti fel, március hó 14-én minden szervezett munkás általános sztrájkba lép.

Athén, március 12. A főváros súlyos ostrom-állapot képét mutatja. Az utcákon mindenütt gépfegyveres járőrök cirkálnak. Több vidéki városból szintén zavargásokat jelentenek, amelyek arra vallanak, hogy a helyzet kezd egészen forradalmi jellegűt ölteni.

Egy amerikai bandita-társaság kifosztotta egy bányatársaság páncélautóját és gépfegyvertűzzel megölt három rendőrt

Newyork, március 12. A „Newyork Herald” jelentése szerint tegnap a Pittsburg és Pennsylvania közötti országúton két páncélautó százkétezer dollárral — amit a bányászok kifizetésére küldtek — haladt az országúton. Egy régen körözött banditátársaság a páncélautó előtt az országutat felrobbantotta és a robbantás nyomán támadt szakadékokat fűrészpárral tömte be. Amikor a páncélautó a fűrészpárral elfedett úregekre ért, a páncélautó felborult. A páncélautóval kiküldött rendőrök és a személyzet, amikor az autót helyreállítani igyekeztek, a banditák tüzelni kezdték rájuk. Három rendőrt megöltek, a többiek pedig kénytelenek voltak megadni magukat. A magukat megadott rendőröket erre megkötözték, a banditák pedig a pénzeszsákokkal eltűntek.

Csehszlovákiában újabb nyolc emberevő cigányt farióztattak le

(Kassa, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Krejcsik esendörzsölő, aki a szepsi rabló-cigányok elleni nyomozást vezeti Szepsiben s a környéken, ma átadta az ügyészségnek a csendőri jelentést, mely a nyomozás eddigi adatait tartalmazza. A csendőri jelentés részleteit — a további nyomozás érdekében — nem hozták nyilvánosságra, annyit azonban sikerült megtudni a sajtónak, hogy a jelentés már részletes leírását tartalmazza a cigányok által elkövetett gyilkosságok összes adatainak. A tegnapi nap folyamán Szepsiben nyolc cigányt

letartóztattak a csendőrök, mert beigazolást nyert, hogy ezek is Filkó emberevő bandájához tartoztak. A cigányokat még a tegnapi éjszaka folyamán behozták a kassai ügyészség fogházába.

Annak megállapítása, hogy tulajdonképpen hány gyilkosságot követtek el a cigányok, még mindig nem volt lehetséges. Minden nap új bizonyítékokat hoz napvilágra s valószínűleg még hetekig fog tartani a kaniál cigányok ellen folytatott nyomozás.

A pécsi törvényszék 7 évi börtönre ítélte el a Kolozsvárról kitoloncolt dr. Cseke Ernőt

(Budapest, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Nehány hónappal ezelőtt általános feltűnést keltett Kolozsváron dr. Cseke Ernő ügyvéd letartóztatása. Cseke három-négy évvel ezelőtt került Kolozsvárra és itt eleinte jólmenő ügyvédi irodája volt. Az előéletét senki nem ismerte ennek az embernek, aki rövid idő alatt utat talált a legjobb társaságokba. Nem-sokára különös dolgokat kezdtek suttogni az ügyvédről. Akadtak olyanok, akik tudni vélték, hogy Cseke dr. lakása kétes elemek találkozóhelye, amelynek falai sokszor fantasztikus orgiák tanui voltak.

Az elmúlt év tavaszán azután okirathamítás miatt feljelentették Cseke Ernőt, az emlékezetes Duha-féle házalással kapcsolatban. A feljelentés szerint Cseke meghamisította Duha végrendeletét és család uton egy kolozsvári kereskedő kezére játszta Duha házát. A feljelentés nyomán megindult vizsgálat azután Cseke egyéb hüneire is napvilágot vetett. Megállapítást nyert, hogy lakásán állandóan kétes elemeket, betörőket és zsebmetezőket rejtgetett, akikhez beteges, szexuális hajlamok is fűttek.

A törvényszék fogházbüntetésre ítélte Cseket, majd büntetésének letöltése után az állam-biztonsági hivatal rendelkezésére áttették a magyar határon. A magyar határrendőrség azonnal letartóztatta Cseke dr.-t, akit a magyar rendőrség a forradalmi időkben elkövetett különböző bűnök miatt körözött. Cseke dr. ugyanis a jugoszláv megszállás ideje alatt Pécsen Pécsy Ignác főbíró, Komócsy István kanonokot és még többeket elhurcoltatott és a legbrutálisabban bántalmazta őket. A jugoszláv csapatok visszavonulása után Cseke dr. külföldre szökött, Németországban, Jugoszláviában bolyongott, majd pár évvel ezelőtt Kolozs-

várra jött. Letartóztatása után a pécsi törvényszék fogházába kísérték Cseke dr.-t és az ügyészség felségértés, lázadás és súlyos testisértés címén megindította ellene az eljárást.

A pécsi törvényszék már több ízben foglalkozott bűnyével s a főtárgyalást legutóbb azért halasztották el, hogy elmeállapotát megvizsgálják. A pénteken tartott tárgyaláson az elmeszakértők betérjesztették jelentésüket, amelyet — annak egyes kényes részleteire való tekintettel — zárt tárgyaláson olvastak fel. A jelentés felolvasása után folytatták a nyílt tárgyalást. A tanúk legtöbbje felismerte Csekeben azt az egyént, aki őket a megyeházára hurcolta. A törvényszék Cseke Ernő dr.-t többrendbeli folytatólagosan elkövetett igazgatás, három rendbeli súlyos testi sértés és az állami és társadalmi rend felforgatására irányuló büntetben találta bűnösnek és ezért öt 7 évi börtönre és 5 évi mellékbüntetésre ítélte el.

Tavaszi ujdonságok

megérkeztek
NEUMANN M Cluj férfi- és
fiu-ruha áruháza,
Piata Unirii 14.

Párisban letartóztatták a georgiai köztársaság első elnökét, aki román bankjegyeket hamisított

(Páris, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) A rendőrség tegnap letartóztatta Cselokajev György georgiai herceget, akinek lakásán a házkutatás alkalmával nagymennyiségű hamis román bankjegyet találtak. Cselokajev herceg a független georgiai köztársaság első elnöke volt és mint ilyen, szívesen harcolt a bolsevikiek ellen, akik azonban legyőzték a herceg csapatait. Letartóztatásakor Cselokajev azt a vallomást tette, hogy bolsevista ügynökök áldozata, akik

azon a címen, hogy a georgiai propagandát támogatni akarják, szándékosan hamisított román bankjegyeket juttattak hozzá, azután pedig feljelentették.

A rendkívül érdekes ügy Párisban óriási feltűnést keltett. Az ügy kulisszái mögött rendkívül érdekes vonatkozásokat sejtenek s úgy hiszik, hogy a rendőrségi és bírósági eljárás során a párisi szovjetkövetésnek is nagy szerepe lesz.

Rabbi Meir Berlin nyilatkozik Európa és Amerika zsidó nemzeti munkájáról

(Bécs, március 12. Az Uj Kelet tudósítójától.) Rabbi Meir Berlin, Palesztina egyik nagy rabbija és a Mizrahi exekutívájának tagja, mint azt az Uj Kelet már jelezte, hosszabb amerikai és európai propaganda-utra indult. A tudós rabbi Palesztinába való visszatérése előtt Bécsben tartózkodott, ahol egy újságíró előtt nyilatkozott tapasztalásairól.

— Nagy elégtétel számomra — mondotta Rabbi Meir Berlin — konstatálni, hogy a zsidóság, ahol csak megfordultam, mindenütt a legnagyobb érdeklődéssel viseltetik Erec Jisráél és a Palesztina újjáépítés irányában... Ami Amerikát illeti, mondhatom, hogy a vallásos zsidók között alig akad egyetlen, aki alapjában véve ne lenne cionista. Ezzel szemben a reformzsidók még mindig nincsenek áthatva a nemzeti gondolatától, noha a reformrabbik között igen kiváló cionista vezetők akadnak. A zsidó munkásság között megindult ugyan a pro cionista mozgalom, de a dolgozó tömegeket a cionizmus érintetlenül hagyta.

— Párisban is nagy fellendülést tapasztaltam a cionizmusnak. Antwerpenben, Rotterdamban és Lipcsében mitingeken láttam a Palesztina-ügy iránti nagy érdeklődést. Legutóbb Bratislavában, Kosicében, Eperjesen és Munkácson jártam, ahol rendkívül erősen látogatott gyűléseken tapasztaltam, hogy igen sok vallásos zsidó a rabbik ellenére is a cionizmus felé van orientálódva.

Rabbi Meir Berlin nyilatkozott a Jewish Agency problémájáról is.

— Még kell mondanom, — mondotta — hogy Marshall és Warberg, akiket én a magam részéről igen jó zsidóknak tartok, nem tudnak hivatkozni arra, hogy bizonyos zsidó csoportok meglesztéséről tárgyalnak. Ha ők a Weizmannal kötött pártmórt alá is irták és ezzel közelebb jöttek a cionizmus felé, mégis még mindig kérdés, vajon hiteik a cionizmus irányában követni fogják-e őket.

Ezért rendkívül fontosnak tartom, hogy a cionista tömegeket idejekorán világosítsuk fel, hogy a Palesztina-újjáépítés terhe mégis az ő vállakon fog nyugodni. Nagy akciók vannak

folyamatban a Keren Hajjeszód és a Nemzeti Alap jövedelmeinek fokozására. Am bármennyire fontosnak és nélkülözhetetlennek is tartom a két alap munkáját Palesztinában, mégis azt tartom, hogy a krízist főleg a magántőke és a magánvállalkozás tudja majd eltüntetni.

A tudós rabbi végül a mizrahi térhódításáról beszélt Amerikában és Párisban, ahol egy új mizrahi központ létesült. A mizrahi gazdasági téren is nagyot lendült a Mizrahi Bank létrejötte által.

— Nyolcvan kommunistát tartóztattak le Livornóban. Rómából jelentik: Livornóban tegnap nyolcvan embert fogtak el a kommunista szervezet tagjai közül. A szervezet hivatalos helyiségében kétezer dollárt találtak, amelyet a rendőrség lefogott.

Igen tisztelt vevőink figyelmét felhívjuk, hogy a

כשר של פסח

boraink

átvételét megkezdtük. Ajánljuk cca 15, 14, 13 máigandós ó valamit új boraink. Kérjen árajánlatot.

Hacker és Sternberg, Arad

Concurenta

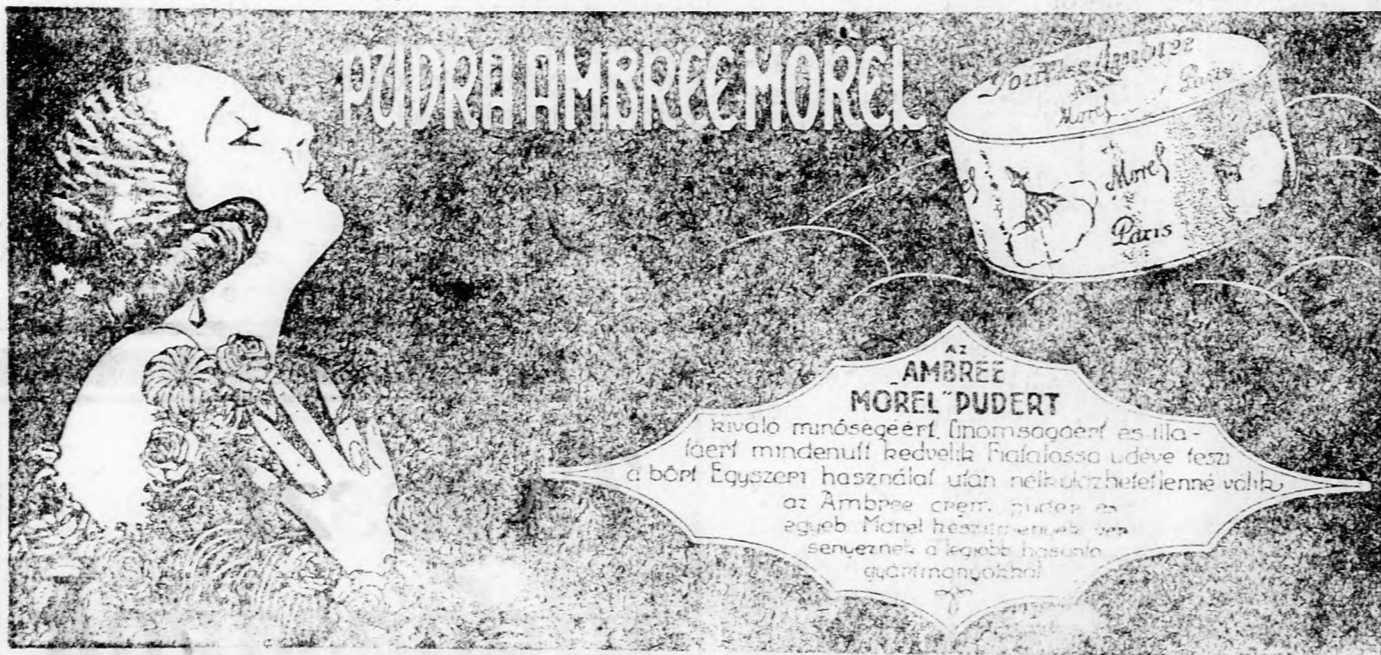
Brassó és vidéke leg-**artszabósága** előkelőbb közönségének **első helyen vezet** úgy kivitelben, mint szabásban

Tehénpiac 4. Brassó. A fürdővel szemben.

Szöveptraktár

Saját készítményű kész férfi- és gyermekruhák

PUDRA HAMBRECE MORCEL

AMBREE MOREL PUDERT

Kiváló minőségű, finomságú és illatú mindenütt kedvelt. Fiaciassza udve tezi a bőrt. Egyszerű használat után nélkülözhetetlené válik az Ambree cream pudert az egész női világ számára. A legújabb használati útmutatóval együtt megvásárolható.

Megbánja, ha gyermeke testét nem Höfer hintőporral ápolja

Tavaszi ruhák olcsó festés, tisztítása megkezdődött CINK-nél, Cluj

HIREK

Az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Szerkesztik: Giszkalay János és dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Marton Ernő.
Az Uj Kelet cikkeinek utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

A mai naptár

Vasárnap

5687. Veadar 9.
1927. március 13.

Hétfő

5687. Veadar 10.
1927. március 14.

— Figyelmeztetés állampolgársági ügyben. A kolozsvári Curtea de Apel mellett működő állampolgársági bizottság újabban a következő ügyében döntött: Glasner Nathan Sebesul-sasese, David Simon Aiud, Vád. Hani Gottlieb Aiud, Pantlik Ignátz Arad, Sternberg Markus Cluj, Sipos Dávid Turda, Holländer Sándor Cluj, Malva Schweber Simonești, Mózes Schweber Simonești, Rosenfeld Ludovic Gherla, Schwartz Adalbert Papfăluu, Zsigmond József Deva. Érdeklődők jelentkezzenek a Zsidó Nemzeti Szövetség Jogvédő irodájánál.

A máramarosszigeti zsidó egyetemi hallgatók műsoros estélye. Máramarosszigetről jelentik: A legoptimistább várakozást is felülmuta a szigeti zsidó egyetemi hallgatók felségelyezése céljából, a helybeli zsidó társadalom által folyó hó 5-én, a liceum tornacsarnokában rendezett műsoros estély. Az estélyen Sziget műkedvelő gárdájának legkiválóbbjai léptek fel, akik így már eleve is biztosították az estély sikerét. A műsort Löwy Tibor joghallgató mélyenjáró, románnyelvű prólogja vezette be. Megérdemelt sikert aratott: Braun Annus és Moldován Frida kiváló négykezes zongorajátéka. Katz Manoi aktuális strofákkal ért el nagy sikert. Klein Géza egyetemi hallgató a külföldön tanuló zsidó diákok életéből olvasott fel megkapó részleteket. Guttmann Lilike ballet-számait óriási tapsvihart arattak. Kertész Ica és Dávid Sári a legkiválóbb zsidó költők költeményeit interpretálták. Kallós Jolán és Lax Sándor nagy tetszést arattak énekszámukkal. Nádler Böske orosz táncát lelkes tapsviharral honorálta a közönség. Frappánsan harott Káhn Csilla kitűnő énekszám. A műsor utolsó száma Békeffinek kedves egyfelvonásos vígjátéka volt. Ebben a darabban jók voltak: Braun Annus, Moldován Frida, Nádler Böske, Dávid Sári, Stern Jolánka, Rosenberg Mariska és Klein Géza. A konferanszier szerepet nagy hozzáértéssel Guttmann Gizike töltötte be, aki az egész előadás alatt kellemesen szórakoztatta a szép számban megjelent publikumot. Az estély rendezése körül dr. Danzig Samuné és dr. Katz Béninének vannak elvitatlan érdemei.

— Titulescu Genfben tárgyal a Generala-bankjegyek ügyében. Genfből jelentik: A népszövetségi tituleszak befejezése alkalmával, mint hivatalos helyről jelentik, Titulescu tegnap hosszabb megbeszélést folytatott Stresemannal és Schubert külügyi államtitkárral. A megbeszélésen a két ország közötti függőügyeket tárgyalták és a magánosok által folytatott pénzügyi tárgyalásokkal is foglalkoztak. A megbeszélés során szóba került többek között a Generala-bankjegyek kártérítésének kérdése is.

— Százezer ember volt a lipcsei vásár megnyitásán. Lipcséből jelentik: Vasárnap délelőtt nagy ünnepség közepette nyílt meg a tavaszi vásár. A látogatók száma a beléptéjegyektől pontosan meg volt állapítható: meghaladta a százezeret. 34 belföldi és 8 nemzetközi különvonat hozta még szombaton is a vásár vendégeit Lipcsébe.

— Stájer passzív rezilióntik: Az eladóvégrehajtók sok ellen, akik mondották ki hátralékok köztük közül hogy eleget tettek. Ezek ellen, a többiek közül végrehajtók zete tegnap vé kimondották, nek továbbra is kizárják az adójaik sorából és Stájerország te

— Megkezdődött a fürdő ügyének: Ma kezdett nyílt ülésen a Sz. Az első felszólaló tatta, hogy az ügy gálni. Felszólította meg kell vizsgálni, mindenki jelentése nem járult hozzá szó sem lehet arról. Ezután Bresztovsz mondotta, hogy az osztogattak, egyedül visszaküldte az a hogy panama nem azonban október merült fel. Felszól tud valamit, álljon demokráta állott fe nem tétélezhető fe mulasztások történt. Az ügyben a tárgy

— Vetített Palesztináról. M. Barisszia X. kult. János tart előadást. Az előadást vetítő körülmények az mindazt, amit a bemutatják azt kolóniákon, kvucában a nemzeti ott előadást a neológ Barisszia és az fé

— Slachmon KKL jubileumára. Ren Kajemeth 25. az egész világon szabású ünnepséggel és ezt az ünnepségai és minden földik, hogy a Keren ményekben felülmúlt dígi évi eredményei közül zsidó ember körül, amelyet E váltásával és újjad ad alatt a KKL ebben az évben áll váltásából. Palesztin adományának 100 irati blankettát tö hogy azt összegyűjts hogy minden idők aki ebből az alkal veti. A KKL fiatal resni minden zsidó látható módon átad den zsidó család tö megváltási összegét tassa el. Az ilyen tákat történelmi nemzeti könyvtár a megváltott összeg földterületeket fog mára megszerezni. mulassza el kitöltés tulajdóját.

Prima

legjutányosabban h
fatelepe, Cluj,
Telefon 1300

Stájerországban a háztulajdonosok passzív rezisztenciába léptek. Grácból jelentik: Az elmúlt szerdán Grác város minden adóvégrehajtóját mozgósították a háztulajdonosok ellen, akik néhány hét előtt testületileg mondták ki a passzív rezisztenciát a házadó hátralékok kifizetésére. Többben a háztulajdonosok közül befizetési nyugtával igazolták, hogy eleget tettek adófizetési kötelezettségeiknek. Ezek ellen a foglalási eljárást megszüntették, a többiekkel szemben azonban kimételetlenül végrehajtották. A háztulajdonosok szervezete tegnap vezetőségi ülést tartott, amelyen kimondták, hogy a háztulajdonosok kitartanak továbbra is a passzív rezisztencia mellett, kizárják az adót fizető háztulajdonosokat tagjaik sorából és mozgalmukat kiterjesztik egész Stájerország területére.

Megkezdtek a budapesti Széchenyi-fürdő ügyének tárgyalását. Budapestről jelentik: Ma kezdtek meg nagy érdeklődés mellett nyílt ülésen a Széchenyi-fürdő ügyének tárgyalását. Az első felszólaló Fridrich István volt, aki hangzott, hogy az ügyet könnyörtelenül meg kell vizsgálni. Felszólította, hogy az ügyet könnyörtelenül meg kell vizsgálni. Felszólította a jelenlevőket, hogy mindenki jelentse be, amit az ügyről tud. A bizottság nem járult hozzá Fridrich indítványához, mert szó sem lehet arról, hogy panama forogjon fenn. Ezután Bresztovszky emelkedett szólásra, aki elmondta, hogy amikor karácsonykor ajándékokat osztogattak, egyedül Berecz tanácsos volt az, aki visszaküldötte az ajándékot. Ditrich hangsúlyozza, hogy panama nem történt a fürdő építése körül, azonban október 25-ikén 1800 millió tulkiadás merült fel. Felszólít mindenkit, hogy aki az ügyről tud valamit, álljon fel. Utána Hajdu Marcell demokrata állott fel szólásra, aki kijelentette, hogy nem tételezhető fel, hogy panama történt volna, mulasztások történtek, amelyeket meg kell vizsgálni. Az ügyben a tárgyalás még tovább folyik.

Vetített fényképes előadás az új Palesztináról. Ma, vasárnap este a kolozsvári Barisszia X. kulturstélya keretében Giszkalay János tart előadást az új, épülő Palesztináról. Az előadás vetített képek illusztrálják, amelyek körülvételek az egész országon, bemutatják mindazt, amit a cionizmus eddig alkotott és bemutatják azt a heroikus munkát, amely a kolóniákban, kvucákban, városokban és falvakban a nemzeti otthon felépítéséért folyik. Az előadást a neológ iskola termében rendezi a Barisszia és az félkilenc órákor veszi kezdetét.

Slachmoneszért távirat-megváltás a KKL jubileumára. Az az akció, amely a Keren Kajemeth 25 éves jubileumát ünnepli meg, az egész világon óriási lendületet vetett. Nagyszabású ünneppé vált a kezdetét Jeruzsálemben és ezt az ünnepséget átvették a világ többi országai és minden cionista erő arra koncentráldik, hogy a Keren Kajemeth jubileumi éve eredményekben felülmúlja a Keren Kajemeth összes eddigi évi eredményeit. Minden becsületesen gondolkozó zsidó ember megemlékszik arról a nagy műről, amelyet Erec-Jisráél földjének visszaváltásával és ujjaépítésével az eltelt negyedszázad alatt a KKL végzett. A slachmonesz akció ebben az évben álljon a távirati gratuláció megváltásából. Palesztina minden híve slachmonesz adományának 100 lejes megváltásával egy távirati blankettát töltsön ki, aláírásával lássa el, hogy azt összegyűjtsük és eljuttassuk Palesztinába, hogy minden időkig ott legyen a neve annak, aki ebből az alkalomból gratulációjával részt vett. A KKL fiatal munkatársai fel fognak keresni minden zsidó családot, hogy a hirdetésben látható módon átadott távirati blankettát minden zsidó család töltsön ki és írja alá és annak megváltási összegét a Keren Kajemetre juttassa el. Az ilyen módon összegyűjtött blankettákat történelmi dokumentumul fogja a zsidó nemzeti könyvtár Jeruzsálemben megőrizni és a megváltott összeggel a Keren Kajemeth újabb földterületeket fog a bevándorló zsidóság számára megszerezni. Kérjük az olvasót, hogy ne mulassza el kitölteni és megváltani távirati gratulációját.

Prima tüzifát

legutányosabban házhoz szállít FISCHER
fatelepe, Cluj, Piata Gării No 2.
Telefon 1300 Telefon 1300

Magyarországon új leadó rádió-állomást állítanak fel. Budapestről jelentik: Tegnap este a pénzügyi bizottságban Hermann kereskedelemügyi miniszter beszédében a magyar rádió problémájával kapcsolatban bejelentette, hogy a közeljövőben nagyszabású beruházások fognak történni. A tervek teljesen készek egy új rádióállomás felállítására számára, amelyeket még ez évben meg fognak valósítani. Az eddigi három kilowattos áram helyett husz kilowatt erősségű lesz az új állomás áramereje, miáltal nemcsak egész Magyarországon, hanem távolabb is detektoros készülékekkel lesz felfogható a világ rádió-műsora.

Meggyilkolták egy magyarországi gazdálkodó feleségét. Pécsről jelentik: Duna-földváron tegnap éjjel Oláh Mihály gazdálkodó feleségét meggyilkolták és a pénzt elrabolták. A tett elkövetésével Kiss Sándor napszámot gyanúsítják, akit keresnek.

Házasság. Pollitzer Miksa Cluj, és Léber Zsófi Cluj, kedden délután 4 órákor Eötvös-utca 9. szám alatt tartják esküvőjüket, amelyre rokonaikat, barátait és ismerőseiket ezúton meghívják. (Mindenkülön értesítés helyett.)

A tánc örülete. Nancyben az elmúlt vasárnap egy tánchelyiségben a charleston-tánc valóságos örületté fajult, amely magával ragadta a helyiség alkalmazottait is. A táncdelírium következtében több táncosnó elájult. Többeket a mentők vették el a kórházba, mert véresre táncolták lábukat.

Macdonald Amerikába megy. Londontól jelentik: Macdonald volt miniszterelnök március 19-én az Egyesült-Államokba utazik. Macdonald utazásának célja kizárólag szórakozás.

Klebsberg miniszter holnap indul olaszországi útjára. Budapestről jelentik: Klebsberg Kunó gróf, magyar közoktatásügyi miniszter, mint tudvalevő, meghívást kapott Rómába, hogy az ottani egyetemen a magyar kultúra fejlődéséről előadást tartson. A miniszter vasárnap délután indul el olaszországi körútjára, amelyre felesége is elkíséri.

Talmudi konkordancia készül. Jeruzsálemből jelentik: A héber egyetem megbizta Kossowsky rabbit, a misna-konkordancia szerzőjét, egy talmudi konkordancia előkészítésével. A munka öt évre van tervezve.

Underwood

a világ legjobb írógépe. — Gyári lerakat Révész Béla papírkereskedésében, Marosvásárhely

Meghalt Loubat herceg, a biztosítók réme. Párisból jelentik: Március 5-én halt meg Párisban a Rue Dumont d'Urville 53. szám alatt, Loubat herceg, az életbiztosítók réme, akivel a világ legegyszerűbb járadéküzletét kötötte meg egy szerencsétlen amerikai biztosító társaság. Due de Loubat 1897-ben szülei emlékére alapítványt létesített az amerikai Columbia-Egyetem javára. Az alapítvány egy telek-ajándék volt, melynek értéke akkoriban 1,100,000 dollárra rugott. A herceg akkor 67 éves volt. Az ajándékozó levélben csak annyit kötött ki, hogy a telek után évi 60.000 dollár kapjon, élete végéig. Évi 60.000 dollár nem volt sok, hiszen a telek már akkor óriási érték volt Newyorkban s a hossz akkor már megkezdődött. Az egyetem tehát azonnal egy biztosító intézethez fordult, mely hajlandó volt a herceg évi járadékát 700.000 dollár egyösszegben való lefizetése ellenében elvállalni. A biztosító tehát, a évi 60.000 dollár, 11 és fél évre becsülte a herceget. Egy francia herceget azonban nem szabad lebecsülni. Egy francia herceg sokáig él, különösen, ha az Akadémia tagja. Loubat herceg is soká élt. 1908 júniusában, amikor a biztosító számitása szerint az életjáradékának meg kellett volna szünnie, vidámabb volt, mint valaha, 1919-ben, a háború vége felé, különösen jókedvű volt, a francia győzelem szinte megfiatalította. Csak 1927-ben tért meg őseihez, miután kerek 1 és háromnegyedmillió dollárt fizetett ki neki a biztosító. Itt azonban még nincs vége a peches alapítványnak. A telek körül is baj volt. Egész Newyork területén fölmentek a telekárak. Az Astorok ezen lettek milliárdosok. Csak azon a vidéken nem emelkedtek a telekárak, hol a Columbia-Egyetem telke volt. Sőt. A telek ára 30 év alatt 1,100,000 dollárról 700.000 dollárra esett. Egész Newyork államban ez volt az egyetlen vidék, hol valamely oknál fogva, a telek nem drágult. Elpechelte a jó Loubat herceg...

SPORT

A nagyvárad Makkabea közgyűlése

A nagyvárad Makkabea a napokban tartotta meg rendkívüli tisztújító közgyűlését, a tagok és Nagyvárad zsidó társadalmának élénk érdeklődése mellett.

Dr. Kovács Gyula elnök megnyitó szavaiban többek között a következőket mondotta:

— Hat esztendeje küzd és harcol a Makkabea a zsidó ifjuság testi kulturájának fejlesztéséért — mondotta, Kovács dr. — és bár ebben a munkájában Nagyvárad zsidóságának meg nem érdemelt közönye kísérte, ez idő alatt mégis tekintélyt és elismerést vívott ki magának. De nincs kétségem aziránt, hogy Kolozsvár és Temesvár példájára Nagyvárad zsidóságát is át fogja hatni a kötelességérzés, hogy ifjuságának egészsége, ereje és jövője érdekében meghozza áldozatát és nemcsak anyagilag, de erkölcsileg is fokozottabban fogja támogatni ezután a Makkabeát.

Kovács dr. emelkedett hangú beszéde után Krausz Ernő ügyvezető alelnök tette meg jelentését a Makkabea ügyeiről, majd Fehér Dezső beszélt a sport, a testfejlesztés odázhatatlan szükségességéről. Fehér Dezső beszéde után megejtették a választást, melynek eredménye a következő volt:

Örökös diszelnökök: Nussbaum Sámuel, Szemere Miklós. **Diszelnökök:** Dr. Bárdos Imre, Erdős Zsigmond, Reich József, Sonnenfeld Andor, Rippner Farkas, dr. Markovits Ignác, Friedmann Hermann. **Elnök:** Dr. Kovács Gyula. **Társelnökök:** Dr. Fried János, dr. Blattner Sándor. **Tiszteletbeli elnökök:** Bihari Sándor, Fehér Dezső, Silbermann A., Hegedüs Nándor, Weisz Jenő, Robitschek K., Gross Frideric, Stern Béla, dr. Silbermann J., Föhri Z., dr. Silberstein E., dr. Váradi Ö., Kovács Kálmán. **Alelnökök:** Dr. Bihari Miklós, dr. Pogány Gyula. **Ügyvezető elnök:** Krausz Ernő. **Ügyvezető alelnökök:** Dr. Weinberger L., Eckstein O., Spreng L. **Főtákos:** Hönig Sándor. **Tákosok:** Jakobovits Nándor, Klein Géza. **Főpénztáros:** Landau A. **Szakosztály pénztárosok:** Blum J., Gottfried S., Iványi Géza, Sáji Lajos, Klein Jenő, Urán László. **Ellenőrök:** Blum Zs., Fischer E., Goldstein M., Moskovits M., Mandel B. **Háznagy:** Kain Elemér. **Sportigazgató:** Dr. Hoffmann Ferenc. **Intézők:** Goldstein Artur, Groszman J., Lefkovits M. **Egyleti orvosok:** Dr. Markovits I., dr. Bihari M., dr. Klein M., dr. Berger J. **Egyleti ügyészek:** Dr. Hajnal F., dr. Hegedüs Árpád, dr. Váradi Ödön. **Uszakszakosztályi elnök:** Sonnenfeld Andor. **Birkózó és box szakosztály:** Hönig S., Stern I. **Motor és kércikár:** Lörincz A., Gáspár M., Kenyeres. **Vívás:** Bársony, dr. Szántó Dezső. **Ping-Pong:** Glückmann A., Goldstein A. **Turisztika:** Lörincz A. **Egyesületi zenekar:** Fischer Emil. **Dalárda:** Stein Miklós. **Sakk:** Altmann Mihály. **Fegyelmi bizottság:** Krausz E., Stekly E., Eckstein Ö., Goldstein, Lefkovits M., dr. Izsák M. **Vigalmi bizottság:** Dr. Kovács Gy., Deutsch I., Rácz J., Biró J., Kohn K., Fischer D., Grósz P., dr. Hegedüs A., Morgenstern Zs., Iványi G., Lampel Ö., Ötvös, Steiner L., Jakobovits N., Klein G., dr. Goldmann A., Pogány Gy. **Intéző bizottság:** Eckstein Ö., Stekly E., Hönig S., dr. Hoffmann, Krausz E., Sonnenfeld A., Spreng L., Jakobovits, Fischer E.

A közgyűlésen úgy az ifjuság, mint a nagyvárad zsidóság reprezentánsai nagy számban vettek részt. Remélhető, hogy a közgyűlés lelkes hangulata a gyakorlatban a Makkabea fokozottabb támogatására fog vezetni. És remélhető, hogy a Makkabea mihamarább be fogja tölteni azt a szerepet, amelyet helyzete alapján méltán elvár tőle Erdély zsidósága.

A mai kolozsvári sportprogram. Ma délután a KAC—CFR és az Universitatea—RMS mérkőzések kerülnek lebonyolításra. A bajnokság második fordulójára már feltétlen kihatással lesz a tabella végső kialakulására. Az Universitatea és KAC szerepléséből feltétlenül következtetni lehet arra, hogy melyek lesznek azok az egyesületek, amelyek ez évben a bajnokság finisében részt fognak venni.

Közgazdaság

Tőzsde

Annak ellenére, hogy a lej a mai nyitásban elérte a 3-20-as zürichi jegyzését, a piac szilárdan indult és kevés áru volt a piacon. Üzletkötés azonban alig fordult elő.

Egyesült Közgazdasági és Jelzálogbank ri. jelentése		Valutapiac 1927 március 12 (Rador)							
Devizák	Kolozsvár	Zürich		Páris	Buka-rest	Buda-pest	Bécs	Prága	New-york
		nyitás	zárlat						
Zürich	3270—3280	—	—	491 ³ / ₄	3290	11021	13665	650 ¹ / ₄	1924
Newyork ..	168—170	51987	51987	25564	171	57270	710 ¹ / ₂	3376 ¹ / ₂	—
London	825—828	2522 ¹ / ₂	2522 ¹ / ₂	12405	829	2779 ¹ / ₄	3448	16390	485 ¹ / ₄
Páris	670—680	2033 ¹ / ₂	2033 ¹ / ₂	—	670	2240	2781	13235	391 ¹ / ₄
Milano	760—770	2315	2315	114	765	2552 ¹ / ₂	3166 ¹ / ₂	151	445 ¹ / ₂
Prága	502—504	1540	1540	—	508	1696 ¹ / ₄	2104	—	296 ¹ / ₄
Budapest ..	2980—2990	9090	9090	—	30	—	124	591 ¹ / ₈	—
Belgrád	—	913 ¹ / ₂	913 ¹ / ₂	—	290	1006	1247 ³ / ₄	5945 ¹ / ₂	176
Bukarest ..	—	320	317 ¹ / ₂	1560	—	336 ¹ / ₂	429 ¹ / ₄	2055	61
Varsó	—	58 ¹ / ₂	5805	—	—	6395	7927	37787	—
Bécs	2385—2395	7315	7315	—	2415	8062 ¹ / ₂	—	476 ¹ / ₂	—
Berlin	4015—4025	12325	12325	—	4065	4065	16852	80062	—

Száz lej árfolyama: Zürich (utó) 317¹/₂, Páris 1560, Budapest 336¹/₂, Bécs 42825, Prága 2055.

Olcsó hitelt, stabil valutát és a forgalmi adóra hathónapi haladékot kér a gyárpar. Részletesen beszámoltunk tegnap a romániai nagyiparosok szövetségének választmányi üléséről, amely az ipar kívánásait öt pontban foglalta össze. Követeli az export és általában a termelés támogatását a kiviteli vámok megszüntetésével és a fuvardíjak csökkentésével követeli az új vámtarifa azonnali életbeléptetését, a túlhajtott import megakadályozására, erős rendszabályokat a külföldi dumping ellen, továbbá a Banca Nationala erőlyes akcióját a lej ingadozásának megakadályozására a stabilizáció előkészítési periódusában, végül pedig olcsó hitelt követel az ipar. Ezt a határozatot egy héttagny bizottság juttatta el a kormány gazdasági bizottságának. A fenti követeléseken kívül az UGIR külön memorandumban kéri fogja a kormánytól, hogy a pénzügyminisztériumon kívül semmilyen más hatóságnak ne legyen adó-, vagy illetékkirovási joga, mert ma az a helyzet, hogy a különböző minisztériumok és hatóságok hatványolcfele illetéket és adót hajtanak be az iparvállalatokon. A forgalmi adó kérdésében is intervencióra készül az UGIR, amely rámutat arra, hogy a termelés nem bírja el az egyszázalékos adó felemelését és ezért kéri, hogy ez az adó termelési költség gyanánt fel legyen számítható és legalább hathónapi haladékot kapjon a gyáros az adó befizetésére.

Az angol és francia nagyiparosok konferenciája. Párisból jelentik: Az angol-francia nagyiparosok konferenciája befejeződött. Az érdekeltek megállapodtak a nemzetközi gazdasági konferencián szönyegre kerülő kérdésekben. Így elsősorban a vámtarifa osztályozása és megjelölése, továbbá a külkereskedelmi és termelési statisztikák tekintetében. Elfogadtak egy határozati javaslatot, amelynek értelmében oda kell törekedni, hogy a különböző ipari ágazatok nemzeti, majd nemzetközi szövetségeibe és kartellekbe tömöríttessenek. Egy másik határozat kimondja az időközönként való nagyipari konferenciák megtartását. A harmadik javaslatban végül felszólítják a kormányokat, hogy politikai okokból ne avatkozzanak bele az ipari közületek tárgyalásaiba. Végül elhatározták, hogy a nemzetközi gazdasági konferencia megtartása előtt az angol és francia nagyiparosok reprezentánsai újból összejönnek.

Negyedmillió köbméter tarifára hirdeti árlejtést a CFR. Bukarestből jelentik: Tegnap tartották meg Bukarestben az államvasutak ezévi talpfaszükségletének szállítási meghirdetett árlejtést. Az árlejtésen aránylag sokan vettek részt és a termelők hétszáz ezer darab talpfát ajánlottak, fel a következő árak mellett: normál tölgytalpfá 170—174 lej, 270 cm-es talpfá 150—157 lej, 260-as tölgytalpfát 140—142 lej, vicinális talpfá 150 lej. Hír szerint a normál talpfákat a CFR hajlandó lesz 170-es áron átvenni. Ez a mennyiség nem fedezi a vasut szükségletét, amennyiben azonban a CFR konveninábilis árakat lesz hajlandó megadni, a

termelők készek lesznek a további talpfameny nyiséget is leszállítani. Az államvasutak egyébként most újabb hatalmas árlejtést irtak ki 250—300 ezer köbméter tüzfára. A tüzfá nem vagonként, hanem ölenként adandó át 1927 június 15-től kezdődőleg hat hónapon belül a következő felosztásban: a brassói üzemigazgatóság területére 30—50 ezer, Bukarestnek 100—150 ezer, Galacnak 70—100 ezer köbmétert. Az ajánlatok beadási határideje április 15, délelőtt 11 óra. Ideiglenes garancia 5 százalék, a végleges kaució 10 százalék.

Tíz százalékkal emelkedett Jugoszlávia buzakivitele. Most tette közzé a jugoszláv állami statisztikai hivatal az 1926 évről szóló külkereskedelmi jelentést. A kimutatás szerint Jugoszlávia össz-kivitele 1926-ban 4,884,718 tonnát tett ki 7,818,180,094 dinár értékben (1925-ben pedig 4,398,466 tonna 8,904,539 dinár értékben). A múlt évi kivitel tehát 486,252 tonnával többet tett ki, de értékben 1,086,339 dinárral kisebb volt, mint 1925-ben. A kivitel a tengeri és a fa árusése csökkentette, mert a főért 323,788,000 dinárral, tengeriért pedig 717,009,000 dinárral bevesebbet kaptak mint 1925-ben. A földművelésügyi minisztérium jelentése szerint 1926-ban 1,793,563 hektár föld volt buzával bevetve, vagyis kilencezer hektár több, mint 1925-ben. Tengerivel pedig 2,165,400 hektár, tehát 20,000 hektárral több, mint 1925-ben. A múlt évben buzából 347,322 tonnát vittek ki 931,115,004 dinár értékben. A múltévi kivitel buzában 141,610 tonnával, illetve 348,677,000 dinárral felülmúlt az 1925. évi kivitel. Buzalisztból 32,820 tonnát exportáltak 156,804,680 dinár értékben. Korpát 21,000 tonnát 26,015,942 dinár értékben exportáltak, vagyis 11,000,000 dinárral többet mint 1925-ben, míg tengeriből 894,716 tonnát 1,338,652 dinár értékben. Zöldségféléből 50,840 tonnát szállítottak 89,356,000 dinár értékben. gyümölcsből 38,640 tonnát 85,178,000 dinár értékben, aszalt szilvát 47,183 tonnát 233,587,000 dinár értékben. Zöldségből hárommillió dinárral, gyümölcsből huszonhárommillióval, aszalt szilvából negyvenkettmillió dinárral több folyt be, mint 1925-ben. Gyógynövényekből 2546 tonnát exportáltak 14,700,000 dinár értékben. Opiumból 87,359 kilót 46,665,607 dinár, koplóból 3150 tonna 200,517,000 dinár, kenderből 14,008 tonna 98,850,000 dinár értékben. Az állatexportból 1,331,495,000 dinár folyt be. Ezenkívül 31,086 tonna tojást 606,297,000 dinár, száz tonna szárnyast egymillió dinár, 2973 tonna különböző nyersbőr 107,172,000 dinár, 1,506,637 épület és tüzfát 921,679,676 dinár értékben. Általában megállapítható, hogy a jugoszláv külkereskedelem az 1926. évben kedvező volt. Ezzel szemben Jugoszlávia az elmúlt évben 923,146 tonna árut importált hatmilliárd dinár értékben, vagyis egymillióval kevesebbet mint 1925-ben.

Hirdessen az Uj Keletben

SELECT-MOZGÓ

Lya de Putty
gyönyörű művész

Kokottok

(Pezsgő vér)

megható drámában. Egy ifjú története, ki egy színésznőt szeretett

[Monopol Filmcentr.]

URANIA-MOZGÓ

Hárry Piel közkedvelt akrobata

Kalandorkirály

nagyszerű filmében. — Szenzációs akrobata-mutatványok

Monopol Trans

APOLLO-MOZGÓ

Karlingtoni

örökös

Nagyszerű kalandordráma. Főszerepben Bruno Kastner és Abert Paul.

Monopol Turul

MINIMAX

a világ legjobb tűzfecskendője.

MINIMAX

eddig 50.000 tüzesetet oltott el.

MINIMAX

több mint 170 emberéletet mentett meg.

MINIMAX

Erdélyrészi vezérképviselete

Cluj, Str. Gen. Poetas No. 3.

Óva intünk mindenkit az olcsó és hasznavehetetlen utánzatoktól!

Megnyilt **ארטה. כשר**

életterem - Timisoara

Belváros, Bőrze-ucca — Olariu Parneza palota. Elegáns, tiszta, olcsó és megbízható Utazóknak 10% kedvezmény. — Restaurazt Müller.

Valódi makói

dughagyma

és étkező vöröshagyma 100 kgr.-on felül minden mennyiségben.

I-a rózsaburgonya

vagontételben kapható Gabonakereskedelmi Társaság - Timisoara, I., Str. Alexandri (Hunyadi-utca) 8. szám

5687 a KK

ARANYKÖNYV
OLAJFA: 1 fa 30
DUNAM: 1 du

V. szá

Nuseni [Bele
Orastia októb
Stern M. 65, Jun
504, januári írtés
kisebkek 570 23
Jakabné 124, Kol
4 kisebb 239 (60
Oradea: A

Hermann 683, J
rachi 91, Barisszi
62 perselyből. W
vits Pál 240, Wa
Ármin 220, Lászl
Izsák I. 196, özv.
Bélané 189, Dian
170, Jachcel Joach
ner S. 158, Grossz
heim V., Phönix (M
Klein Sándorné 14
138, Breuer Ottó 1
L. 126, Robitsek K
Székely J. 124, Sz
Salamon rézöntöde,
120—120, Hartma
Kálmán Magda 11
dr. Steiner Sándor
113, Feinzilber S.,
mám Edéné 110—
108, Breiner N. 10
fried I. 106—106,
Láng L., Schwartz
Winkler S., Reich
Faragó Z., Kirsch
Horovitz J., Schwa
E., Moskovits M.,
L., dr. Markovits I
M. 96, Schwartz I
94, Asztalos A. 9
Weiss A., König L
86, özv. Blum Jak
Zs., Berger L., Ra
Bathori D. 82, Ha
Gross L., Eisenber
Józsefné, Nussbau
Salamon Miklósné,
79—79, Berger S
Inre 78—78, Hön
Buchhalter Gy., W
S. 75, Altmann C
baum Farkasné 73,
Weiss Jenő 72—7
Strasser A. 71—71
ner I., Steuer S., F
Gyémánt F, Weiss
berger D., Szilágyi
S. 70—70, Blau M
dr. Bársony V., R
67, Gutmann I. 67
65, Bárány S., D
Deutsch D., Brude
dr. Markovits And
62—62, Kappel A
Vajda Á., Rácz P
Morgenstern M.,
Krauss S., Mózes
Bertalané, Steier
vid S., Schlesinge
Kohn R., Junger
Rózsa J., dr. Bock
Lej: 31-815.

Sacasení özv. I
L. 110, Halmi J.
Márton B. 87, 3 ki
80, Weiss M. 60,

1687 a KKL 25 éves jubileuma

A KKL a zsidó Palesztina földjét vásárolja vissza Erdély zsidósága az 5687. jubiláris évben 1000 dunamot váltson vissza 6.000.000 lejjel.

A jubileum alkalmából minden zsidó testület arangkönyvi bevezetéssel támogatja a KKL-t

ARANYKÖNYVI BEVEZETÉS... 20.000 lej
OLAJFA: 1 fa 300 lej, 100 fa (1 kert) 30.000 lej
DUNAM: 1 dunam..... 5.000 lej

V. számú kimutatás

(Folytatás)

Nuseni [Beceonhoz] Hirsch Lajos 256.

Orastia októberi írtés 472, decemberi írtés 564, januári írtés Junger S. 60, Aviva Ruth 127, kisebbek 570 (2029), Ozun Kohn D. 141, Kun Jakabné 124, Kohn Dánielné 114, Halmos A. 90, 4 kisebb 239 (608.)

Oradea: A perselyűrtést végezte Gottlieb Hermann 683, Jehuda csoport 203, Ceire Mizrahi 91, Barisszia „Bialik” 77, Ussischkin csoport 62 perselyből. Westfrid & Paller 265, dr. Markovits Pál 240, Wasserstrom Sándor 229, Silberstein Armin 220, László József 218, Vámos Jakab 201, Izsák I. 196, öz. Weinberger Lajosné 194, Diósi Béla 189, Diana parfümeria 176, dr. Ertler M. 170, Jaehel Joachim 165, Raduciner Gy. 160, Kaszner S. 158, Grossmann D. 158, Krauss A., Oppenheim V., Phoenix (Müller) 153—153, Klein Pista 151, Klein Sándorné 148, Fischer P. 142, Stolcz Gizi 138, Breuer Ottó 137, Rosenbaum M. 130, Weiss L. 126, Rohitsek K., Biari J., Asztalos E. 125—125 Székely J. 124, Szántó S. 122, Ardos F. Bárány S., Salamon rézöntőde, Ziszovits J., Bächler Mártonné 120—120, Hartmann Mórné 118, Brettes J. 118, Kálmán Magda 115, Roth S. 115, Schwartz Á. 114, dr. Steiner Sándor 114, Krausz E. 113, Fellner J. 113, Feinzilber S., öz. Waldner Farkasné, öz. Feldman Edéné 110—110, Gross M. 108, Szántó D. 108, Breiner N. 107, Blum M., dr. Fisch Á., Gottfrid I. 106—106, Stark Á. 105, Pogány Gy. 102, Láng L., Schwartz B., öz. Meer Mórné, Mados J., Winkler S., Reich J., Glück Rózsika, Berger M., Fucogó Z., Kirsch Etus, Grünstein Béla, Simon G., Hogovitz J., Schwartz M., Wigdorovits J., Gottfried E., Moskovits M., Szent Antal gyógyszer., Deutsch P. L., dr. Markovits I., dr. Szilas I. 1—100, Gutmann M. 96, Schwartz D. 95, Balázs Á. 95, Deutsch K. I. 94, Asztalos A. 93, Glück L. 91, Klein Dávidné, Weiss A., König I. 90—90, Stolcz J. 87, Weiss Zs. 86, öz. Blum Jakabné 85, Klein Jenőné 85, Erdős Zs., Berger L., Radó Menyhért 83—83, Klein J. 82, Bahori D. 82, Hartmann Jakabné 81, Gergely J., Gross L., Eisenberger B., Lusztig S., öz. Silbermann Józsefné, Nussbaum-fátelep, Márkus B. 80—80, öz. Salamon Miklósné, Farkas Benjamin, Nussbaum M. 79—79, Berger Simonné, Grün Sámuel, Moskovits Imre 78—78, Hönigsberg N. F. 77, Horváth Ernőné, Buchhalter Gy., Weiss A., Lang A. 76—76, Epstein S. 75, Altmann Cecília 75, Klein Z. 73, öz. Öhlmann Farkasné 73, Katz Adolfiné, Gonda & Feldmann, Weiss Jenő 72—72, Katz Józsefné, dr. Engel Dezső, Strasser A. 71—71, Roth Dezsőné, Gutfrid E., Waldner I., Steiner S., Klein M., Franck M., Schwartz A., Gyémánt F., Weiss S., Spring L., Birnfeld J., Weinberger D., Szilágyi A., Steiner H., Weiss B., Schiller S. 70—70, Blau Mancika 69, Öz. Berger Antalné, dr. Bárony V., Rosenberger R. 68—68, Stolcz L. 67, Gutmann I. 67, György E. 66, Reichenberger S. 65, Bárány S., Diósi Lajosné, Blum L. 64—64, Deutsch D., Bruder J., Weiss I. 63—63, Borgos S., dr. Markovits Andor, Friedmann Rezi, Veres M. 62—62, Kappel Arthurné, Hirschmann D., Klein S., Vajda Á., Rácz Ilus és Böske 61—61, Kohn B., Morgenstern M., öz. Kajári Anninné, Halmos H., Krauss S., Mózes A., Grünberger M., öz. Braun Bertalané, Steier F., Vadász Gy., Rippner F., Dávid S., Schlesinger A., Salzberger J., Salzberger I., Kohn R., Junger M., Weiss L., dr. Markovits I., dr. Rózsa J., dr. Bock Á. 60—60, 933 kisebb 13-951. Lej: 31-815.

Sacseni öz. Rosmann Márkusné 130, Dorafeld L. 110, Halmi J. 100, öz. Ungár Hermanné 60, Márton B. 87, 3 kisebb 63 (550), Sacueni Farkas J. 80, Weiss M. 60, Gross L. 60, 20 kisebb 700 (900).

Salonta dr. Kálmán J. 100, Freiburger A. 84, Szilas S. 84, Kovács L. 80, Fodor I. 60, 21 kisebb 443 (1205).

Szatmár: Keszler Zalmen és Goldstein Jichok 13 perselyből 430, (Neufeld A. 79, 12 kisebb 31), Brüder Efraim és Klein Joav Ábrahám 17 perselyből 506, (Borgida S. 100, Friedmann M. 70, Dominus S. 66, 14 kisebb 270), Berkovits Jehuda és Márkus Izrael 17 perselyből 1498, (Gross S. 60, dr. Steiner E. 93, Klein V. 100, Markovits J. 90, Schwartz S. 60, Markovits E. 100, Schwartz D. 135, 10 kisebb 203), Sárkány Eliazar és Mittler Jichok 5 perselyből 312 (Kertész A. 129, Haas J. 60, 3 kisebb 123), Kardos Menachem és Borgida Jichok 12 perselyből 369 (Fischer és Liebermann 100, 11 kisebb 269), Weiss József és Fried Sömel 10 perselyből 548 (Herz S. 132, Fischer M. 103, Rosenfeld Bözi 83, 7 kisebb 231), Ferenci Jichok és Klein Sömel 6 perselyből 442 (Bravermann nővérek 273, 5 kisebb 169) Klein Eliezer és Stark Mose 17 perselyből 857 (Dr. Borgida József 204, Róth F. 197, Spitz Fáni 116, 14 kisebb 340) Bruder Mose és Gross Jichok 10 perselyből 557 (Sámuel I. 180, Katz J. 155, 8 kisebb 232) Lei: 5904. Savarsin Mairovits M. és Fiai cég 82, Karka A. 60, Klein A. 160, Hirschmann M. 90, Fein O. 114, öz. Gottlieb Ferenczné 182, Marmorstein J. 182, 3 kisebb 67 (674) Sibiu: októberi írtésből Herkovits J. 255, Jakab L. 100, Scheinhaut I. 90, Klein I. 60, 25 kisebb 590 (1095) Decemberi írtés Goldstein Margit és Izsák Ilonka 14 perselyből 623 (Goldstein E. 125, Grünfeld J. 125, Ban J. 83, 11 kisebb 280) III. csoport írtés 9 perselyből 306 (Schwartz Fanny 148, 10 kisebb 142) IV. csoport írtés 13 perselyből 893 (Klopot J. 153, Helfmann M. 140, Löwy L. 67, Löwy D. 120, Steinhaut I. 80, Stein B. 72, Weiss I. Lasarethné 74, Éliás E. 70, Grünberger Jolán 60, 5 kisebb 124) V. csoport írtés 14 perselyből 750 (Grünberger J. 183, Ritter Hermanné 63, Löwy Rózsa 61, Dr. Hönig R. 61, 9 kisebb 315) VI. csoport írtés 15 perselyből 792 (Rieger J. 223, Ing. Lukács A. 133, Hajduné 86, Friedmann F. 60, 11 kisebb 289) összesen 4459 mult kimutatásunkban részletezelenül. kim. 4340. (Lei: 119). Dr. Eliász M. 126, Eliász I. 110, Somra II. Pluga 107, Rieger A. 75, Rieger E. 65, Mark J. 60, 20 kisebb 477 (1020) Sonderling S. 153, Dr. Gerendi B. 128, Jakab Elza 105, Kappel S. 93, Dr. Mátyás L. 83-50, 11 kisebb 276 (839). Novemberi írtés Rieger A. 119, dr. Segall Zs. 94, Reiner Jónásné 62, Klopot H. 62, 18 kisebb 412 (750). Lej 2609.

Sighet: Januári írtés a somérok végezték: Lebovits Henrik 5 perselyből 172, Hoffmann Mór 3 perselyből 160-75, (Képes M. 98) Hans Duka és Fuchs Feri 2 perselyből 45, Klein Náci 6 perselyből 82, Goldberger Jenő 18 perselyből 447, (Paszternak A. 82), Wiesel és Perl ifju Barissziánusok 6 perselyből 133. Lej 1039-50. Februári írtés a somérok végezték: Róth Rózsika és Freund S. 18 perselyből 818 (Berger Dóra 94, Krauss M. 60, dr. Sternberg Aladar 233, Stein L. 110, 14 kisebb 321), Klein Gyula 11 perselyből 509 (dr. Klein J. 111, Goidl Zs. 140, 9 kisebb 258), Frenkel Márton 7 perselyből 230 (Kaeska A. 72, 6 kisebb 166), Goldberger Jenő 6 perselyből 304, (Szmuck S. 60, Adler Zsenka 136, 4 kisebb 108), Schwartz József 10 perselyből 221, Sajovits Sanyi 3 perselyből 62, Weiss Miklós és Klein Laci 9 perselyből 339, (Zipszer Gizella 85, Weiss B. 60, Klein L. 83, Szmuck S. 60, 5 kisebb

51), Steinmetz Béla írtés 20. Lej 2511. Sighisoara Fleischmann A. 130, Ing. Jurim E. 70, Richter I. 62, dr. Fried J. 100, Fried M., Grauenfels M., Löwy E., Weinstock Ida 60—60, 12 kisebb 422 (1024). Somcutamare januári írtés 487. Soporul de Sus Klein E. 120, Klein J. 125, 7 kisebb 170 (735). Surdac dr. Wiegner S. 280, Markovits F. 202.

Targumures: Sómérok és somrák írtés 27 perselyből 1320 (Cyti cukrászda 197, Citrom H. 130, Sándor Mór és Társa 100, Mózes J. 60 kisebbek 519) Fischer Aranka és Klein Lonci 26 perselyből 917 (Blütner I. 200, Salamon L. 76, Hirsch Zelma 63, Öz. Aba Henrikné 81, Hirsch M. 80 kisebb 417) Moskovits Izsák és Blum Endre 18 perselyből 421 (Klein L. 65) Rosenblum Ilonka és Slomovits Gizi 15 perselyből 494 (Rosenblum P. 150) Silbinger Lajos és Friedmann Ede 19 perselyből 1004 (Serbu Zsigmond 210, Rosenblum S. 182, Hirsch J. 92, öz. Grünfeld Adolfiné 80, Faragó D. 76, Löwy M. 100 kisebbek 264) Herskovits Izsák és Ábrahám Dezső 21 perselyből 571 (Szilágyi nővérek 80) Grünfeld Imre és Rosenthal Samu 15 perselyből 273, Mittelmann Gábor és Weiss Adolf 10 perselyből 650 (Sennensieb Jenő 214, Sennensieb Béla 211, Rothmann M. 64 kisebbek 161) Slomovits Béla és Sárkány Jenő 16 perselyből 403, Rosenfeld Endre és Liebermann Jenő 9 perselyből 643 (Zsidó Iskola 150, dr. Heilper E. 140, Fodor Ilona 62, Friedler I. 73, kisebbek 218) Ceire Cionisták írtés Appel és Wiesel 12 perselyből 690 (Reich M. 120, Wellmann V. 173 kisebbek 397) Mittelmann Ernő és Mendel Dezső 33 perselyből 1000 (Izsák L. 130, öz. Mihály Károly 191, kisebbek 679) Herskovits Miklós és Bréger Izsó 24 perselyből 1153 (Lebovits H. 192, Stern A. 119, Farkas J. 107, Vécsei L. 101, Somer Gődud 83, Kohn S. 80, Krausz Testv. 78, Eizikovits A. 64, Weiss J. 63 kisebbek 266) Avivák írtés Rottstein Szidi és Hamlet Mariska 21 perselyből 674, (Kovács Á. 142, Kelemen J. 64, kisebbek 468) Sichermann Mária és Izsák Pálma 32 perselyből 774, (Kincs és Klein 75). Lei 10-987. Teaca 160, Teius Glückmann S. 150, Herskovits S 140, Hirsch I. 71, Klein Malvin 224, Korn Tiborné 60, Nussbaumné 70, Steinberger H. 115, Weissberger B. 100, 15 kisebb 435 (1845). januári írtés. Toplița Bermann útlej 160, Blumenthal Testv. 65, Weiss M. 92, Weiss vendéglő 62, Hochfelder Nándor, Bermann L., Smilovits faipar, Löwy E. 60—60 240, 31 kisebb 1.136, 1754. Turda januári írtés. Dr. Várfalvi M. 140, Löbli Lajosné 100, Schissel Richardné 120, Grünwald Ilonka 100, Fischer M. 200, Kálmán J. 100, Pártos A. 145, D. Herskovits 89.) Lej 1395. Vintul de jos februári írtés. Hirsch J. 135, Márton B. 60, Harmath Á. 63, Fischer M. 73, 3 kisebb 101, (761) Zalău Goldglanz B. 94, Terner Jakab 231, Fassler E. 67, Blau B. 65, Simon L. 100, Friedmann S. 97, Kelemen S. 80, 19 kisebb 647 (1381).

Palesztina földjének visszaváltását legbiztosabban a perselyre alapíthatjuk. Csak úgy lesz eredménye a munkánknak, ha a kiírtéseket rendszeresen végezzük el és akkor megszűnik majd a perselytulajdonos panasza is, hogy a perselyeket nem gondozzuk kellően.

Dunam. Izr. Nőegylet ifjusági csoportjának Dej dunamjára Rosmann Terézke és Rosenfeld esküvőjén Königsberg Relli 250 gyűjtött.

A Lugoji Cionista Egyesület II. dunamjára Neu-

Időt és pénzt takarít meg,

ha utazása előtt megvásárolja a „Hermes“

vasuti menetrendkönyvét.

Tartalmazza a március 15-én életbe lépő új menetdíjakat

a gyors- és express-vonatoknál fizetendő pótdíjakat, valamint személypodgyász díjak kilométerenkénti táblázatát, összes állomások román-magyar és magyar-román névsorát, új postai díjszabást, Bukaresti kalauz. Nagy térkép.

Ára 40 lei.

Kapható az összes állomásokon és könyvkereskedésekben. Kiadóhivatal: Cluj, Strada Radu 4.

mann Ármin elhalálása alk. Schwartz József és neje Timisoara koszorúmegv. 500. (Eddig begyűlt 1500.)

Kis Aviva Lugoj dunamjára **Szidon Csibi** zsurján ifj. Szidon J. 100, özv. Bruder Józsefné 70, Sachs Testv. 60, kisebbek 475, **Deutsch Ella és Ungár Géza** esküvőjén Ungár Sándor és neje 200, Deutsch I, Iritz Á., Ungár P., Müller M., Ungár G., Goldfischer M., Lindner R., Rosenzweig N., Fillingner V., Cséri V., N. N. 1—100, kisebb 50. (Eddig begyűlt 4385.)
Lej 2055.

Gottlieb Herminke Oradea dunamjára Gottlieb Herminke és Hermann gyűjt. (Deutsch esküvőn 140, Sternberg Rózsika és Weinberger Béla esküvőjén 200. (Eddig begyűlt 3088).
Lej: 340

Megbold. Nyul Rózsika Oradea dunamjára Waldner Mór Cluj és Friedmann Juliska esküvőjén Wallenstein Sári és Gottlieb Hermann gyűjt. 283, Winkler esküvőn. Goldstein Blanka és Biedermann Ilonka gyűjt. 200. (Eddig begyűlt 1829. Lej: 483.

Terner Jakab Zalău dunamjára Női Szerén esküvőjén begyűlt 200. (Eddig begyűlt 3.700.)

Értékekért (Aranygaras, naptár, lev. lap, bélyeg, dominóért). Alesd 55, Baia Mare 80, Brasov 25, Mateci 75, Orastie chalucestélyen begyűlt 480, **Sibiu Aviva** „Röcinah“ estélyén 250, Kis Barisszia 90, **Sighisoara** Rosenberg Elza utján 110.

Purim hónapra koncentráltott a KKL jubileumának aranykönyvi akciója, ebben a hónapban minden helyi csoport eleget tesz cionista kötelességének. A hitközségek Jeruzsálemből kaptak felhívást, hogy a készülő zsidó történelemkönyvbe, az aranykönyvben örökítsék meg nevüket a zsidó ország újjáépítéséhez való hozzájárulással. Minden KKL biztos és helyi csoport vezető lásson utána a hitközségekben ezen felhívás teljesítése érdekében.

Aranykönyvi bevezetések: Az Aradi Barisszia bevezetésére az avató ünnepély jövedelme Lej: 4000.

A **Kis Hitachtut Brasov** bevezetésére általuk rendezett bál jövedelmének 10 százaléka 3000, a somér-csapat fennállásának III. évford. alk. rendezett ünnepély jöv. 10 százaléka 120, az Apolló szimfónia a „Jakob-kutya“ c. film bevételeinek 5 százaléka 740, Fischer József Jährzeit-tükön megv. 100. Lej: 3960.

A **Barisszia Akademit Cluj** bevezetésére általuk rendezett tea-délután jöv. 10 százaléka Lej: 100.

A **Hategi Zsidók** bevezetésére az Aviva-Barisszia által rendezett Chanuka-estély jöv. 380, Zuckermandel Samu fiának brith-miláján Gross Ferenc becsolását 360, a Nőegylet, Aviva és Barisszia által rend. tea-estély jöv. 10 százaléka 270. Lej: 1010.

Az **Ivria Egyesület Miercurea-Niraj** által rendezett műsoros-estély jövedelméből. Lej 500.

Dr. Markovits Ignác, Oradea bevezetésére Waldner Mór Cluj és Friedmann Juliska esküvőjén Reingewürz Irén és Gottlieb Hermann gyűjt. 980. (Waldner M. és neje 200, Spitz M., Zauderer D., dr. Goldmann Á., 1—100 kisebbek 480), dr. Markovits Ignác születésnapja alk. virág megv. címen Markovits Nellyke 200, Gottlieb H. 60. (Eddig begyűlt 14.641.) Lej 1240.

A **Pro Palesztina Liga Sibiu** bevezetésére a PPL és Hitachtut által rendezett teadélutánok tiszta jövedelme 1370, Herskovits Nelly és Gewölb esküvőjére begyűlt 455, Lieber Cluj szerencsés megmenekülése alk. dr. Gerendi Petján 100. Lej 1925.

A **máramarosi helyi csoport Sighet** bevezetésére az Aviva Debora által rend. teadélután jöv. Lej 870

Az **Ifjúsági Blokk Targumures** bevezetésére a somérok által jan. 8-án rendezett mulatság jöv. 10 százaléka 200 (eddig begyűlt 5514).

Aviva-Barisszia Tasnad bevezetésére Fischer Gizike és Jónás Jenő esküvőjén begyűlt Lej 130

Templomadományok. Arad: Karton Aladár 1000, Gross József 1000, Szentes Henrik 900, Kerpel Izso, Kornis Márton, Hegedüs Gyula, Jellinek József, Seidner Sándor 500—500, Havas Sándor 300, Bornstein Izidor 300, Kaufman F., Holtzer J., Weissberger L. 250—250, Wolfner L., Schönberger Á., Grün M., Kornis Á., König M., Lázár S., Salavetz M., Citrom J. 200—200, Kepes J. 150, Braun E., Kohn J., Gerő Á., Krauss L., Irsai L., Schul G., Kemény F., Révész L., Farkas A., Zádor Á., Gróf F., Schwartz F., Neuländer E., Reich H., Feiner Á., Veiss S. 1—100 (1600), kisebbek 150. Lej 10250

Buzias dr. Sugár R. 200, Révész Zs. 150, dr. Wiener L., Löwinger S., Karner, Löwy 1—100, Brasch S. 50 (750). **Cermeiu** Princ Ernő 400. **Cluj** Hochmann Jakab 100 (Buziason) **Kacsóhátipuszta** (Sannicolaulmarehoz) Kalmár Ernő 500. **Lipova** Weiss V. 100. **Radna** (Lipovához) kisebb 50. **Salonta** Weiss

Ödön, Preisz Dénes 2—200, Salamon F., Rosenberg A., Gross J. 1—100, templomi perselygyűjtés 477 (1177). **Sannicolaulmare** Lórencz F. 300, Boros S., Iritz J., Rosenzweig J., Friedmann B., Vida A. 1—100, kisebbek 70 (870). **Sebis** Illés A. 500, Lefkovic B., Schwartz E., Roth L., Fischer L. 2—200, Hermann J., Kohn J., Marton L., Steiner S., Steiner Samu kisebbek 1—100, mult kimutatásunkban részletezetlenül kimutatva 1650 (250), Lefkovic B. 150. **Sighisoara** Fleischmann 50 (Buziason). **Teremia-mare** (Sannicolaulmarehoz) Kláber Dávid 500, **Timisoara** Szentes D. 200.

Pinkass bevezetések: Herskovits Nelly és Gewölb Sibiu bevezetésére esküvőjükön. Lej 200

Lukács Terus és Barát Bandi Sibiu bevezetésére esküvőjükön Lukács Aladár 300 lei.

Aki megnyert egy családját a Palesztinamunka számára, az megnyerte annak a családot is.

Pro Palesztina Liga tagdíjak és hólabdateák jövedelme. Sibiu tagdíjakból 2000 lei.

A **gyermekek anyjukon keresztül legyenek Palesztina szeretői** hívei.

Zalău. Stern Józsefnél hólabdateán 200, KKL Bizottság hólabdateákból 780 lei.

Részletezetlen. Timisoara (részletezve Uj Kor számaiban) 60.000. **Cehulsilvaniei** Mizrahi Egyesület 1000. **Cluj** Lei 15.000.

Roshasana akció. Sibiu. Márk Andor és és Löwy Lenke gyűjt. 560 (Kováts I. 100, kisebbek 460) **Mátyás Nóra és Schikler Sándor** gyűjtése 510 **Goldstein József és Helfmann Dezső** gyűjt. 140, kisebb gyűjt. 1380. Lej 2.500

Mazkir akció. Aviva Lea gyűjt Lej 926

Chanuka-akció: Barisszia Baclean 10%-os hozzájárulásból 400, Roth S., Dr. Eidinger H., Schächter D. kisebbek 1—100, **Bicaz** 915, **Cluj** Ifj. Munkások csoport gyűjt. 3091, (Ezra 1641, Somra Szerv. 1310, Barisszia 90, Ifj. Barisszia 50) mult kimutatásunkban kimutatva 2000 (1091), **Orastie** estély jöv. 1765, (Schächter M. 1000, Junger S., Hammenmann S., Kohn S., Vas G., Weisshaus L., Stern M., Müller M. 1—100.) **Salonta-ünnepély** jöv. 700, **Satmar** Aviva és Barisszia rendezvényből 5063, **Surdac** Schwartz Miklós 200.

Chamiaszar-akció: Brasov Kain igazgató vezetésével 540, **Dej** az Aviva Herzlija délutánján begyűlt 420, **Lugoj** Izr. Népisz. 240, **Lipova** 85, **Marghita** 100, **Targumures** az Iskola eladása 734, **Sósana** eladása 1070, az ovoda eladása 400 (2204).

Helyreigazítás. Mult kimutatásunkban a zalauból kimutatott perselyek közül Engel Márton 60 lejese adománya kimaradt.

Mult kimutatásunkban Albajuliáról kimutatott perselyűritést nem a Somrák, hanem a Barisszia végezte.

Kimutatás zárta után érkezett jelentés szerint **Targumuresről** februárban 25.000 lej gyűlt be. Részletezve Targumureson a „Hírlap“-ban.

Keren Kajemeth Lőjiszraél Erdélyrészi Irodaja
Baron L. Pop No. 10.

Autó-, traktor-motor
hengerek kőszőrülését,
valamint bármilyen fogaskerekek készítését a legolcsóbban vállalja. **Telefon 10-13**

SZABÓ JÁNOS
autójavító műhelye
Cluj, Str. Jasilor (Nagyszamos) 2.

Ingyen van a ZEPHIR kályhája,
mert vételára a legrövidebb idő alatt megterül fizetésben.

10 fűt egy szobát **24** órában
kg fával

Gyártja **Szántó Dező és Fia** Erdély és a Bánát legrégibb és legmegbízhatóbb redőny és kályhagyártója, **Strada Maressesti 8. sz. - Telefon 491.**

Acéllemezek-redőnyök!
Esslingeni faredőnyök a legjobb kivitelben.

SZÍNHÁZ - MŰVÉSZET

MAGYAR SZÍNHÁZ

Heti műsor

Vasárnap fél 3-kor: Cirkuszhercegnő. (Rendes hely. árákkal. Sorozat 318.)

Vasárnap 6-kor: Asszonykám. (Operette-ünnepség 6-od-szor. Rendes hely. árákkal. Sorozat 319.)

Vasárnap 9-kor: Sztrogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig. (Napibérlet 56. szám B. Sorozat 320.)

Hétfő: Sztrogoff Mihály utazása Moszkvától Irkuckig. (Napibérlet 57. szám A. Sorozat 321.)

Kedd: Ezüstsírály (Operette-repriz, Karácsonyi, Tolnay, Ihászsal. A III. felvonászan mulató jelenet cigánykísérettel. Premier-bérlet 56. szám. Sorozatszám 322.)

Szerda: Asszonykám (Operette. Lengyel Irén, Tolnay, Ihászsal. Bérletszám. Sorozat 323.)

Csütörtök: Zsványkirály (Operette-ünnepség, először. Karácsonyi, Neményi, Tolnayval, Ihászsal. Premier-bérlet 57. szám. Sorozat 324.)

Péntek: Zsványkirály (2-szor. Napibérlet 57. szám B. Sorozat 325.)

Kimutatás

a „Marpe Lanefes“ Egylet működésének 1927. év február hóról. Kiosztott 809 ebéd, 270 liter tej, 14 liter bor. **Bevételek:** 809 ebéd (á 50—) lei 40.450.—. Tagdíjakból lei 14.015.—. Perselyekből, alábbiak szerint lei 900.—. Templomi és egyéb hozzájárulások lei 410.—. Ebédek megváltása lei 754.—. Adományok lei 400.—. Tartalékalapból (e havi tulkiadás) 1175.—. Összesen lei 58.104.—.

Kiadások: Kiosztott ebédek értéke lei 40.450.—. Ételhordásért lei 4302.—. Igazg. költs. 3200.—. Jutalékokra 3154.—. Konyhai kiadások és főzés lei 1997.—. Tejszámla városi betegeknek lei 1867. Segélyek városi betegeknek lei 3134.—. Egyenleg lei —.—. Összesen lei 58.104.—. — **Mózes Elek,** titkár. **Neumann Mórné,** elnök.

Perselyekből befolyt összegek részletezése: 1. Nasch Lipótné (Nagynyires) lei 345. 2. Weisz Gyuláné (Nagynyires) lei 153. 3. Rosman Dávidné (Nagynyires) lei 102. 4. Rotschild Sánorné (Szentpál) lei 200. 5. Grün Sándorné (Cluj) lei 100. Összesen lei 900. — Fenti összegekért ezuton mond köszönetet a vezetőség.

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 5 lej, vastagabb betűvel 10 lej. Legkisebb apróhirdetés 50 lej. Állás-keresőknek 30% kedvezmény. Apróhirdetéseket díja előre fizetendő. Jelzés levelet csak egy továbbítunk ha portobélyeg mellékelve van. **Eljegyzési hírek díja 250 lej, előfizetőknek 150 lej.**

Két izr. fiatalember teljes állást kaphat jutányos áron. Ugyanott dietikus koszt. Cim a kiadóban. 2461

teljesen új eladó. Katz Timár-u. 12. 2459

Két kitűnő Balogh-hegedű olcsón eladó. Cim a kiadóban.

Egyszobás vagy szobakonyhás lakást keresek a belváros közelében, április 1-re. „Jól fizetek“ jelgégén a kiadóba.

Fehérnemű varrására házhoz megyek, vidékre is. Ajánlatot „Perfekt“ jelgégén a kiadóba.

Nagyvárosban egyedülálló zsidó pékség eladó vagy bérbérlés. Cim a kiadóban. 2440

Siketnéma fiatalember, cipész, 20 éves, megismerkedne siketnéma leánnyal házasság céljából. Levelet a kiadóba kér „Csald“ jelgégére.

Sajtkészítők

figyelmébe! A legkitűnőbb sajt a **schweizi tejoltóval** készül. Hatásos, nem romlandó készítmény. Egger & Co Rt. vegyészeti gyár, Cluj. 2048

Ovadékképes fiatalember inkasszási vagy hasonló állást keres. Megkereséseket „Szorgalmas“ jelgégére a kiadóba. 2435

Butor

legolcsóbban beszerezhető, hitelképeseknek részlet kedvezmény.

Klein I.

C. Reg. Ferdinand 69

ישום ובורק מומחה על תפילה בריתון mit klangvoller Baritonstimme, vorzüglicher בעל קולן sucht Posten per sofort oder für April in einer grösseren Neologen- oder Status-quo-Gemeinde, geht auch als Gemeinde- und Chevrah-Schames, verfügt über grössere Kaution. Grosser Kurort wird bevorzugt. Anfragen an den Administr. d. Bl. unter „Meheru“ 2457

Szerkesztőség, kiahivatal és nyomda

Cluj-Kolozsvár, St. B. L. Pop (Brassai-utca)

Telefon: Szerk. és kiadóhiv. 9-77

Zs. N. Sz. — — —

Egyes szám ára postaudvaron és vidéken Bukarestben is

1927 március 15

Két

Az események napokban két azon napvilágot. Az egy királyi belügyminis- pecten a magyar b- Mindkét rendelet u- 3-án kelt. Egészen mány a rendeletek- féle előzetes tárgya- sal, ilyen tárgyalás- kevésbé, mert a re- ványabb mértékber- egymás közötti vis- a zsidóságra, vagy- kára vonatkoznak. kell a vak véletle- mindkét ország szí- nyilatkozik meg- lemme. Ha egyéb- esolat mindenesetre

Miről is szólna- mán királyi belüg- 3-ikán kelt 5036.

az ország összes k- ságaival, hogy felt- cionista szervezett- nemzeti otthon fe- jaira gyűjtsön. államtitkár által- igazgatási és rendő- szervezet megbizot- ben kellő támogatás

A másik rende- 3-ikán kelt és az a- a rendeletben a- jóváhagyta a Mag- Szövetségének alap- tina Szövetség tud-

maga elé, hogy a- Palesztina felépítés- valamint, hogy a- építő alapok, a- Hajjeszód céljaira- dezzén.

Nincs semmi t- delet között, de m- nek azonos megé- lenség: Romániába-

pen az utóbbi id- lyedett zsidók rész- madások a cionis- rendeletek mintegy- a támadásokra. A- hogy az érdekelt- zsidóságnak a pales- való aktív részvéte- zafias érzelmeke- állampolgári kötel- mértékig való tel- nyai már régóta e- s a mostani rende- régi felfogásnak.

A magyarorszá- dalni változást je- rök felfogásában, a- gyarország közel l- tesen megtagadta- szervezet alapszab- lyet minden évben- Az idők a magyar- érelték végre a fe- saját népi törekvé- hogy áltana állam- azt alátámasztja, o- teszi. Am a magy- leményváltozását r- országi zsidóság- ugyanis, hogy a m-